

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

ŽIVEL NAŠ KRALJ, NAŠ VODITELJ!

Včeraj 17. t. m. je vsa država praznovala rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Praznovanje je bilo prisrčno in iskreno, saj je naš vladar naš

voditelj, kateremu moramo biti vsi hvaležni za veliko delo, ki ga je storil za nas v zadnjih letih.

Bolj kot kdaj prej vidimo in čutimo, kaj imamo v svojem dobrem in odločnem vladarju. Ne samo z besedo in dejanjem, ampak s slehernim dihom svojega bitja je stal kralj Aleksander na čelu borbe za odrešenje in uedinjenje vseh delov našega naroda. Ko so bili okovi tujega gospodstva strti in ves narod zbran pod svojo svobodno streho in ko so pričele hude borbe duhov za notranjo zmago svobode in edinstva, tedaj smo tudi v najmračnejših urah vedeli, da imamo svoj neomajni steber v svojem kralju. Kljub grozčim sencam, ki so vstajale na obzorju, smo bili polni zaupanja: ladja jugoslovenskega naroda bo preplula viharje zaslepijene strasti, dokler stoji ob krmilu naš kralj Aleksander. Naše zaupanje se je pokazalo upravičeno v največji meri. Šele bodočnost bo lahko po zaslugi ocenila pomen odločitve 6. januarja, s katero je naš veliki vladar postavil blagor domovine nad vse ozire. Dal nam je mir in red, dal nam je Jugoslavijo.

Z odločno voljo je prevzel nase veliko in odgovorno nalogo, da reši narod in državo, da ju povede k pomirjenju in ju okrepi na znotraj in na zunaj. Uresničil je najlepše sanje vseh iskrenih Jugoslovenov. Zato se zbirajo okrog njega vedno in vedno večje armade jugoslovenskih src, da pomagajo njemu, ki hoče krepko Jugoslavijo s srečnim narodom.

Zato je ob rojstnem dnevu našega velikega voditelja nas vseh najiskrenejša želja: Bog nam ohrani našega vladarja še mnogo mnogo let!

Velika pomoč našemu narodu

Važni sklepi seje ministrskega sveta pod predsedstvom Nj. Vel. kralja — Obsežne olajšave za kmetjsko ljudstvo

Številne so bile prošnje in pritožbe, ki so prihajale iz vseh krajev naše države od kmetjskega ljudstva na vlado. Da si ogledajo dejansko stanje v državi, so prepotovali ministri v večjih skupinah vso državo. Ko so se vrnili v Beograd, se je vršila pod predsedstvom Nj. Vel. kralja seja ministrskega sveta. Ko so podali vsi ministri svoje vtise in mnenja glede potreb prebivalstva, je ministrski svet sklenil med drugim naslednje važne sklepe glede znižanja davčnih in drugih bremen:

S 1. januarjem 1931. naj se zniža osnovna davčna stopnja na zemljarino od 12 na 10 odstotkov za leto 1931.

Potem se zniža državna trošarina na vino za 50 odstotkov, kar znaša pri vsakem litru pol dinarja. Kar bo tako na trošarini odpadlo, se pokrije s povišanjem trošarine na pivo in špirt.

Davčni zaostanki se bodo lahko plačevali v obrokih v teku prihodnjih petih let. Za davčne zaostanke se bodo računali le 3 odstotki namesto vsedanjih 6 odstotkov obresti.

Ukine se izvozna carina na volno in tako bodo ukinjene vse izvozne carine na kmetijske pridelke.

Ukine se tudi carina, v kolikor še obstoja, na uvoz kmetijskih strojev in plugov.

Vlada bo podvzela potrebne ukrepe za izboljšanje plemenske živine na ta način, da se bo plemenska živina izbirala predvsem v državi sami razen v najnujnejši potrebi obnove krvi. S tem je ugodeno že dolgoletni želji naših naprednih živinorejcev. Tako bodo pr šli celi okraj naglo do dobre plemenske živine, pomagano pa bo tudi domačim rejcem plemenske živine, ki bodo lahko spravili svoj zarod v denar.

Vso pozornost bo posvetilo kmetijsko ministrstvo izboljšanju semen za setev. Tako se bo povečal pridelek in se bo odlično popravila tudi kakovost poljskih pridelkov. V tej smeri bodo delovale zlasti posamezne banovine s svojimi vzglednimi posestvi.

Za izboljšanje vinogradov in sadonosnikov je ministrski svet odredil, da naj banovinske dre-

vesnice in trtnice povečajo svoje nasade in znižajo cene sadikam.

V prihodnji proračun pride tudi večja postavka za podpore kmetijskim zadrugam pri ustanavljanju.

Da se morejo znižati obrestne mere, pod katerimi daje Pooblaščenca kmetijska banka posojila kmetom, in da se čim bolj razširi zadruženstvo, bo država prepustila dohodke od dividend svojih delnic pri tej banki za leto 1930. za znižanje obrestne mere.

V najkrajšem času bo minister za kmetijstvo dovršil in sprejel zakon o likvidaciji agrarnih odnosajev v severnih krajih.

Za ureditev hudournikov se bo izvršilo vse potrebno, v prvi vrsti v krajih, kjer so ogrožena naselja in nasadi. Občinam, ki želijo na lastne stroške zagraditi hudournike, se bo dalo za izdelavo načrtov in nadzorovanje del brezplačno na razpolago državno strokovno osebje.

Banskim upravam se nalaga, da se izvrši delo na cestah čim boljše in čim pravilneje. V bodoče se bo vršilo popravilo cest v dobi, kadar je prebivalstvo najmanj zaposleno s poljskim delom. Delo pri kuluku naj se dodeli čim bližje kraju stanovanja, kmetom pa naj se odkupnina za osebno delo zniža kar najbolj in tudi pod povprečno delavsko mezdo v dotičnem kraju. Nadomestovanje pri kuluku bo splošno dopustno tudi osebam v starosti od 55. do 60. leta, rodbinski člani pa se lahko medsebojno zamenjujejo že v starosti od 16. leta dalje.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje bo uporabilo vsa razpoložljiva sredstva v prvi vrsti za gradbo vodovodov, vodnjakov, cistern in podobnega v krajih, kjer primanjkuje zdrave pitne vode. V teku prihodnjega leta se mora zgraditi po vaseh najmanj 650 vodnjakov, 100 vodovodov, 160 cistern in ogradi 65 izvirkov.

Vso pozornost bodo posvetili asanaciji (zdravstveni ureditvi) vasi in zgradbi potrebnih bolnišnic.

Da se olajša prevoz in se znižajo cene življenjskim potrebščinam, zlasti živilom, se znižajo železniške tarife in tarife rečne plovbe pri daljavi nad 400 km in najmanjši količini 10 ton, in sicer pri žitu za 20 do 45 odstotkov, pri otrobih za 60 in pri suhomesnatem blagu za 23 odstotkov. Tudi za prevoz umetnih gnojil se določijo posebne ugodnosti. Z nabavo motornih vozil se bodo izboljšale zveze v krajevnem železniškem prometu.

Za obrtnike je važno, da se otvori s prihodnjim letom v Ljubljani podružnica Državne obrtne banke.

Pooblaščenca izvozna družba bo razširila svoje območje tudi na izvoz vina in bo še v večji meri podpirala izvoz vseh kmetijskih pridelkov.

S posebnim pravilnikom se bo uredilo vprašanje raznih ugodnosti za kraje, ki pridejo za tujski promet v poštev.

Da se razbremenijo občine, se zniža stanarina za učitelje na 150 do 400 Din mesečno. Obvezna dobava kurjave za šole in šolske upravitelje od strani občin se olajša na ta način, da lahko dobijo občine, ki nimajo svojih gozdov, potrebni les po lastni ceni iz državnih gozdov ali pa bodo dajale namesto drv premog.

Notranji minister naj izdela in sprejme čimprej zakon o organizaciji in območju mestnih in podeželskih občin in izvede izpremembo uprave, kjer to zahtevajo stvarne potrebe. Isti minister bo izvršil pregrupacijo občin, kjer se izkaže za to potreba ali kjer prebivalstvo samo izrazi to željo.

Minister pravde bo izdal čimprej medverski zakon, ki bo uredil medsebojne verske odnošaje in zagotovil vsej državi popolno versko strpnost.

Poskusi z umetnimi gnojili v Kostrivnici pri Rogaški Slatini

Kmetijska nadaljevalna šola v Kostrivnici je izvedla letos pri svojih članih večje število praktičnih poskusov z umetnimi gnojili po načelu polnega gnojenja.

S poskusi so se nudili rastlinam: kalij v obliki 40odstotne kalijeve soli, fosforna kislina v obliki superfosfata in dušik v obliki apnenega dušika, torej glavne hranilne snovi, ki jih potrebuje rastlina. Tako gnojenje imenujemo polno gnojenje. Uspeh je bil pri vseh poskusih prav dober. Uporaba umetnih gnojil je najcenejše sredstvo, da pridelek povečamo in izboljšamo. Žal se še vedno opaža, da je mnogo kmetovalcev, ki ne gnoje po principu polnega gnojenja, temveč gnoje samo s superfosfatom, oziroma Thomasovo žlindro, ali pa samo z apnenim dušikom ali čilskim solitrom. Tako gnojenje je brez pomena. Napredni kmetovalci na vsem svetu gnoje po principu polnega gnojenja, in je zadnji čas, da se tudi pri nas uvede ta edino pravilni način. V dosedaj največjega pridelka se mora gnojiti s 40odstotno kalijevo soljo, s superfosfatom ali Thomasovo žlindro in pa z apnenim dušikom.

Drugo zelo važno vprašanje je tudi, kdaj naj gnojimo. «Čim prej, tem bolje», pravi vsak kmetijski strokovnjak. Na vsak način pa morajo biti umetna gnojila najmanj 14 dni pred setvijo ali saditvijo v zemlji. Gnoji naj se jeseni ali pa zgodaj pomladi.

Krompirju, pesi in koruzi se je gnojilo pri treh poskusih na en hektar (1075 orala) z 200 kg 40odstotne kalijeve soli, 300 kg superfosfata in 200 kg apnenega dušika. Prav tako na travniku, samo da se je dalo tukaj zaradi detelj za 50 kg manj apnenega dušika. Gnojilo se je na ta način, da so 40odstotno kalijevo sol dobro zmešali s

Da bo mogoče vse to izvesti, se bo uvedla v vseh proračunih, v državnem, banovinskih in občinskih, čim večja štednja in se bodo omejili izdatki le na neobhodne potrebe, ki so splošno koristne. Ze dosedanji uspehi vlade so opravičili nade, ki jih je stavilo ljudstvo vse države na modre ukrepe Nj. Vel. kralja, sedanji tako obilni božični dar, pa bo privezal ves narod še trdneje k prestolu in jugoslovenski državni misli.

superfosfatom in mešanico nato potrosili. Apneni dušik je bil potrošen že nekoliko poprej zaradi tega, ker ga s superfosfatom ne smemo mešati. Po gnojenju se je njiva pobranila.

Tu hočemo navesti nekoliko gnojilnih poskusov ter uspehov gnojenja:

Šolski upravitelj Oton Kovačič je gnojil travnik in dal, preračunano na en hektar, 200 kg 40odstotne kalijeve soli, 300 kg superfosfata in 150 kg apnenega dušika. Na polno gnojeni površini enega hektarja je pridelal za 6440 kg več sena izvrstne kvalitete kakor na ne gnojeni površini enega hektara.

Posesnik Matija Tadina z Brezja je gnojil koruzi in dal, izračunano na en hektar, 200 kg 40odstotne kalijeve soli, 300 kg superfosfata in 200 kg apnenega dušika. Pridelal je na enem hektarju za 1000 kg več koruznega zrnja in za 2400 kg več koruznice kakor na ne gnojeni površini.

Posesnik Simon Čebular iz Zagaja je prav tako gnojil krompirju in pridelal na enem hektarju polno gnojene njive za 3500 kg več gomoljev kakor na isti površini ne gnojene njive.

Posesnik Frane Kokol iz Spodnje Kostrivnice je gnojil pesi (eckendorfsk) prav tako, kakor prej omenjeno pri krompirju in koruzi, in je pridelal, izračunano na en hektar, za 9100 kg več pese kakor na ne gnojeni površini enega hektarja.

Če presežke pridelkov, ki so jih imenovani dosegli le s pomočjo umetnih gnojil, preračunamo v dežar, bo vsakomur takoj jasno, kako dobičkanosna je uporaba umetnih gnojil.

V Dravski banovini, kjer nam manjka dobre in izdatne krme za živinorejo, moramo umetna gnojila vse več uporabljati in prav posebno 40odstotno kalijevo sol, ker prav ta je za krmilne rastline in okopavine največjega pomena.

Politični pregled

Te dni je

posetil naš zunanji minister dr. Marinković Grčijo

in je bil izredno pristržno sprejet od zastopnikov grške vlade. Zelo prijazen sprejem pa mu je priredilo tudi grško glavno mesto Atene, ki je bilo ob Marinkovičevem prihodu vse v zelenju in zastavah. Poset je veljal okrepitvi prijateljstva med obema državama, ki sta si obe edini v tem, da je treba vse storiti za obdržavanje miru.

V Franciji so imeli te dni vladno krizo, ki se je rešila tako, da je sestavil

novi francoski vlado senator Steeg.

Nova vlada si je po Steegovi izjavi nadela naziv vlade pomirjenja in sporazuma. Proti sebi bo imela precej močno desničarsko opozicijo in je že takoj v začetku naletela na težave, tako da je njeno življenje precej negotovo.

V Španiji so imeli minul teden revolucijo.

Uprli so se na več krajih vojaški oddelki in so se vršile krvave bitke med uporniki in vladnimi četami. V več mestih je delavstvo proglasilo splošno stavko, da bi s tem podprlo uporniško gibanje.

Kakor javljajo iz Madrida,

se je posrečilo ponekod upor udušiti.

Mnogo upornikov so ujeli in vse uporne oficirje obsodili na smrt in ustrelili. Po vsej Španiji je zaradi naraščajočega uporniškega gibanja razglašeno obsedno stanje. Položaj za enkrat še ni popolnoma razčiščen, kaže pa, da upor ne bo uspel.

V Rumuniji se pripravlja izprememba režima

zaradi nemogućnosti dela v parlamentu. Kakor poročajo iz Bukarešte, bi se sestavila nova vlada, ki bi predstavljala neke vrste diktaturo in ki bi ji predsedoval maršal Prezan.

Gustav Strniša:

Klic zemlje

(Dalje.)

Ko ga je v svoji sobi odvila, je prečitala s svinčnikom napisane besede:

«Vi ste ono bitje, ki mi je omililo bivanje na deželi in na katerega mnogo mislim. Ne zavrnite me! Vaš Andrej.»

Medtem sta se Skalar in njegov sin že molče vozila proti domu.

Oče je prekinil molk in sina vprašal:

«Kaj pa ta mlada poštarica v Zaseki? Opazil sem, da ji nekoliko preveč dvoriš!»

Mladenič je zamišljeno pogledal očeta. Trdo je odvrnil:

«Zagledal sem se vanjo takoj, ko sem jo prvič videl!»

Oče se je naslonil v avtomobilu popolnoma nazaj. Prebledel je kakor platno.

Nekaj trenutkov sta oba molčala.

Martin je začutil v srcu nekaj bolesto težkega. Komaj slišno je siknil skozi zobe:

«Vanda ne more biti tvoja!»

Sinov obraz se je zmračil:

«Zakaj ne?»

«Zato, ker jaz tega ne dopustim! Tvoj oče sem. Se vedno imam besedo!»

V sinu se je vzbudila očetova trma.

«Oče! Menda pozabljate, da nisem sin kmetkega veljaka, ki se mora ženiti po želji svojega

očeta, ne pa po svojem srcu! V nekaj letih se osamosvojim in ukrenil bom, kakor se mi bo ljubilo!»

«Delaj, kakor hočeš! Poštarico pa pusti v miru! Nikoli ne bo tvoja!» je kriknilo iz očeta.

Andrej je spet ugovarjal. Oče je sklonil glavo, žalostno zastokal in molčal.

Zdaj se ni nihče več oglašil do doma. Ko se je ustavljal avtomobil pred domačo hišo, se nista niti poslovlila. Takoj sta odšla vsak v svojo sobo.

Martin Skalar se je tisto noč premetaval po postelji kakor riba po suhem. Dolgo ni mogel zaspati. Mislil je na Andreja in na poštarico. Z rokama je stiskal svojo razbolelo glavo in ril z njo po blazinah. Mnogo je premišljal. Mučila ga je skrb, kako naj razdruži Andreja in Vando. Šele proti jutru je zaspal in sanjal mučne sanje.

Tudi Andrej na mogel spati. Mislil je na Vando. Zdelo se mu je, da jo ima vedno rajši in da je ne bo nikoli mogel pozabiti. Premišljal je čudno očetovo obnašanje.

Zaman si je skušal raztolmačiti, zakaj mu oče tako brani. Skalar je bil napram sinu vedno dober. Nikoli ga ni silil nikamor, niti v šolo ne. Zahteval je le, da se je moral naučiti toliko, kar bi kot trgovec potreboval za življenje. Andreja je samega veselila šola in je zato ni hotel opustiti. Če je kdaj govoril o ženskah in porokah, je oče vedno trdil, da je neumno siliti otroke v zakon. Zdaj se je pa mahoma pričel protiviti njegovi ljubezni.

Tam v Zaseki, med zelenimi hribi, je pa slonela na svojem oknu poštarica Vanda.

Mesec je žalostno obseval od viharja opustošeno pokrajino. Kos kamenitega hriba, ki se je odkrušil, je ždel kakor obžgana, ogromna lobanja pošastno v mesečini.

Vse je molčalo. Pomirjena reka je enakomerno in zateglo šumela.

Vanda je bila žalostna:

«Čemu ta listek? Kako sem nesrečna! Andrej ni napačen! Zelela bi si takega brata. Toda ljubezni ne čutim do njega!»

Ko je tako slonela in premišljala, je videla, kako se je bližala hiši človeška senca. Vanda se je nekoliko umaknila, da je prišlec ni mogel opaziti. V prihajaju je takoj spoznala blaznega Čička.

Bos je bil kakor vedno. Tiho se je približal. Obstal je pred hišo, se ozrl v Vandino okno in nato dvignil svoj poraščeni obraz proti luni. Zažugal ji je in zahreščal:

«E, ti ponočnjačka! Čemu se ne skriješ kar za več let, da bi pozabil, kar me teži, in te ne videl? Kadar si polna, čutim, da mi srebaš možgane, saj je tedaj moja glava votla kakor prazen sod! Kako, da me nikoli ne izgrešiš? Vedno se pritepeš, glodaš me in vrtaš vame s svojo mesečino! Čudna si, res čudna! Menda je tvoja plešasta glava še bolj blazna in še bolj prazna kakor moja? Le obljavi to hišo s svojo mesečino! Tu počiva ona, ki sem ji rešil življenje! Ne bom je pozabil nikoli, prav nikoli ne!»

DOPISI

Nudite svojcem srečo!

GORENJI LOGATEC. Miklavž v Sokolskem domu je letos obdaroval 52 dece in 10 naraščaja. — Finžgarjeva «Veriga» je zaradi zapadlega snega v nedeljo privabila le malo občinstva v Sokolski dom, četudi bi bili dobra izvedba in lepa igra zaslužili obilnejšega obiska. Podobne igre so kakor nalašč za naše igralce in našo publiko. — Napovedan poset hotenjske Čitalnice prihodnjo nedeljo zaradi nepričakovanih zaprek izostane in je preložen na prihodnji mesec. — V nedeljo so pokopali Franca Oblaka, po domače Sajovica, posestnika in gostilničarja na Kalcih. Blag mu spomin! — Za Silvestrov večer v Sokolskem domu se že vrše priprave. Spored bo nadvse zanimiv in zabaven.

SKOFJA LOKA. (Smrtna kosa.) Te dni je umrla vneta Sokolica ga. Kristina Fleševa, soproga g. Luđovika Fleša, zastopnika pivovarne Un'ona in agilnega sokolskega delavca. Pokojnica je bila po rodu Srbkinja, a se je hitro uživela v naše domače razmere. Vneta delavka je bila tudi pri Kolu jugoslovenskih sester. Njen pogreb je pričal, da je bila pokojnica splošno priljubljena v Skofji Loki. Bodi ji časten spomin, njeni rodbini pa iskreno sožalje!

OSELICA NAD SKOFJO LOKO. Praznik uedinjenja smo praznovali kolikor po naših močeh mogoče slovesno. V Stari Oselici se je zbrala šolska mladina dvorazredne osnovne šole na Trebiji in enorazredne osnovne šole v Stari Oselici ob 8. k slovesni maši, potem se je slovesnost nadaljevala v šolskem poslopju v Stari Oselici z več deklamacijami in petjem. Udeležilo se je proslave precej odraslih. Bila sta navzočna tudi krajevna šolska odbora iz Trebije in Stare Oselice. Istočasno se je vršila proslava v Savodnju v Sokolskem domu za tamošnjo dvorazredno narodno šolo. — Pomladek Rdečega križa v Trebiji je 5. t. m. pod vodstvom učiteljstva priredil lep Miklavžev večer, na katerem je bilo obdarovanih okrog 100 otrok z različnimi darovi. Pesetili so ta večer v obilnem številu tudi odrasli, starši otrok, in drugi. Za res lepo prireditev gre zahvala vsemu učiteljstvu, v prvi vrsti upravitelju g. Krapšu in njegovi soprogi, nadalje gđ. Pavčevi in vsem, ki so se odzvali z darovi. Tudi igrice je prav ugajala. Želeti je le, da bi se slične prireditve večkrat priredile, s čimer bi se PRK

Za božič in novo leto naj bo v vsaki družini med — darili tudi srečka državne razredne loterije. — Srečke se dobivajo pri vseh podružnicah „Jutra“ in — v oglasnih oddelkih „Jutra“ v Ljubljani. —

Zadružna hranilnica, z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19

tudi gmotno podprl, da bi še laže vršil svoje človekoljubno delo. — Sedaj se prične z napeljavo električnega voda v vasi Trebijo in Podgoro za razsvetljavo in tudi za pogon raznih strojev. Ta napredek je toplo pozdraviti in gre vse priznanje večini vaščanov, ki je pokazala zmisel za napredek in se ni strašila godrnjanja posameznih nasprotnikov elektrike.

ZAGORJE OB SAVI. Na dan sv. Barbare je slavila rudniška godba tudi časten jubilej dveh svojih godbenikov. Pred 40 leti sta pristopila h godbi Vinko Venger in Ivan Barej. Več sto tovarišev sta odtlej že spremila k večnemu počitku. Na nešteti prireditvah sta gostovala in 40krat praznovala rudarski praznik. G. Venger je prejel od TPD nagrado za 40letno službovanje kot strojnik. G. Barej, po rodu iz Vidma (Udine), ima svoj instrument že 57 let v rabi. Jubilantom čestitamo.

ZAGORJE. Naši rudarji so v nedeljo proslavili praznik svoje zaščitnice sv. Barbare. Velika skupina rudarjev iz Kisovca je v sprevedu z rudniško godbo ponosno prikorakala pred rudniško ravnateljstvo in nato skupno z uradništvom in ravnateljem nadaljevala spreved v cerkev. Na povratku se je spreved ustavil pred bratovsko skladnico, kjer je godba zaigrala staro rudarsko himno. Nato se je v rudniški restavraciji vršila zakuska, ki jo je priredilo ravnateljstvo. Rudniška godba je pod spretnim vodstvom g. Godine prav lepo zaigrala. Zastopnik rudarjev je nazdravil g. ravnatelju in ga prosil, naj po očetovski skrbi za rudarje, ki preživljajo težko krizo. Gospod ravnatelj je omenjal svetovno krizo, ki je prizadela tudi rudarje. Njegova iskrena želja je, pomagati delavstvu in bo storil vse možno za ublažitev težavnega položaja.

BIZELJSKO. Tukajšnje Sokolsko društvo je praznik uedinjenja in obenem sokolski praznik proslavilo na najsvečaniji način. Zvečer na praznik uedinjenja ob 7. je bila slavnostna seja in zaobljuba novega članstva, nakar je starosta brat

Pečnik vsem navzočnim obrazložil pomen svečanosti in zaobljube članstva. Ob 8. se je pričela telovadna akademija, ki se je na popolno zadovoljstvo vseh navzočnih obnesla prav dobro. Po telovadni akademiji se je pričela deklamacija šolskih otrok, katere je občinstvo pozdravljalo z burnim ploskanjem. Po končanem programu je sledila prosta zabava, ki je trajala do ranih jutranjih ur. Samo žal za tako prireditev, da je bila tako slabo obiskana. — V nedeljo 7. t. m. je priredil Sokol Miklavžev večer, ki je bil prav dobro obiskan. Popoldne ob 15. je bila razdelitev daril med šolsko mladino, zvečer ob 20. se je pa pričela veselica za odrasle z obilnimi šaljivimi točkami, katerim je sledil tudi Miklavž s svojo pridigo, ki je spravila vse goste v prijetno razpoloženje. — Dne 31. t. m. namerava Sokol prirediti Silvestrov večer.

KONJICE. Predzadnjo soboto in nedeljo je igrala deca konjiškega Sokola Zolnirjevo igrice «Grudica» pod vodstvom sestre Režabekove. Dolež se je že igralo pri nas dosti otroških iger, ali nobena še ni bila tako dobro podana. K dobremu uspehu so mnogo pripomogli tudi sestra Pernatova in brata Schell in Wagner. — Predzadnjo nedeljo se je vršil celodnevni vaditeljski tečaj za deco in naraščaj. Vodil ga je župni delegat iz Maribora br. Lavrenčič. Tečaju so prisostvovala vsa društva iz Dravinjske doline. Pokazala se je potreba, da bi se vršili v Konjicah večkrat sokolski tečaji za vsa okoliška društva. — Zveza kulturnih društev v Mariboru priredi 21. t. m. v telovadnici deške osnovne šole v Konjicah celodnevni gospodarski tečaj, ki se prične ob 9. zjutraj. Predavali bodo strokovnjaki iz vseh panog gospodarstva, zlasti o uporabi umetnega gnojila in o sadjereji. Tudi se bo predvajal poučni film. Vstopnine ne bo nobene. Priporoča se obisk!

SV. TROJICA V HALOZAH. V ponedeljek 8. t. m. je bila v naši farni cerkvi blagoslovljena podobica male sv. Terezije. Še bolj okrašena bo

Še je hodil s širokimi koraki po travi. Nato je mahoma pričel ukati. Spočetka je vriskal komaj slišno, presekano. Nato je zaukal visoko in zategnjeno ter naposled zaskpovikal. Kakor bi se zbal lastnega glasu, se je prihrulil in skokoma oddirjal v noč.

Naslednje jutro je umrl v Zaseki berač Repca.

«Vedele smo, da bo nekdo umrl!» so si pripovedovale stare ženice, ki so slišale Čičkovo ukanje. Trdile so pa, da je ponoči ukal čuk in prišel naznanit beračevo smrt.

Svatovanje.

Andrej je zaman pričakoval odgovora od Vande. Postal je zamišljen in otožen. Najrajši je postopal sam okoli. Mnogo je hodil po polju in sanjaril. Spomnil se je, da je postal tak kakor tedaj, ko se je kot petnajstleten študent zagledal v vitko plesalko na vrvi, ki je potovala skozi njegovo domače mesto.

S svojim očetom ni Andrej nikoli več govoril o Vandii.

Tudi oče ni sinu dekleta omenil. Mislil je, da ga bo mladenič ubogal in dekletu pozabil.

Andrej pa poštarice ni mogel pozabiti. Vedno pogosteje je mislil nanjo. Ker je hotel kmalu spet Vando videti, je moral kmalu spet v Zaseko. Sklenil je govoriti s stricem Ferjanom in se z njim posvetovati. Čeprav je bil Ferjan preprost kmet, ga je nečak vendar zelo čislal in spoštoval. Njegovo naravno inteligenco je višje cenil

kakor priučeno modrost marsikaterega izobraženca.

Ko je torej šel čez nekaj dni v Zaseko, je našel Ferjana doma pri delu.

Ferjan ga je že od daleč zagledal. S trdim platnenim predpasnikom si je obrisal raskavo desnico in jo ponudil svojemu nečaku:

«Prav, prav, da si spet enkrat pri nas! Boš kaj novega povedal! Saj Skalarjevi običajno ne hodite brez opravka okoli nas!»

Odšla sta v hišo. Zasedla sta mizo in se pričela meniti. Ferjan je prinesel šilce domačega brinjevca in trdo posušeno klobaso.

Andrej si je postregel. Kakor mimogrede je vprašal strica, ali ima poštarica kakega fanta.

Ferjan mu je takoj zanikal. Povedal mu je tudi, da je spočetka gledal zanjo njegov Šimen. Pa se je izpametoval. «Kmet naj vzame kmetico!» je zaključil Ferjan.

Andrej je zdaj omenil, da je Vanda tudi njemu všeč, da bi si rad pridobil njeno naklonjenost. Pripomnil je takoj, da se oče protivi.

Stric je nejeverno zmajal z glavo:

«Čudno! Mart'in je vendar pameten in uviden mož! Ne vem, zakaj brani. Vidva bi pač lahko postala srečna! Kolikor sem videl, je ona mojemu bratu všeč, dobro se razumeta in rad se je pogovarjal z njo!»

Ferjan mu je obljubil, da bo sam govoril z Martinom in ga skušal omehčati. Pripomnil je:

«Je pač trda gorenjska korenina, ki povsod kaže tiste grče, s katerimi je večer križ, da jih

ogladiš!»

Na kosilu pri Ferjanovih je sedel Andrej poleg Vande. Prijazno se je z njim pogovarjala in ves blažen je bil.

Popoldne sta bila nekaj hipov sama. Znova ji je pričel govoriti o svoji ljubezni.

Ni ga naravnost zavrnila. Prosila ga je, naj nekoliko počaka, češ, da mu bo že odgovorila.

Vanda je bila dobrodušna in nepokvarjena. Ker je vedela, da je Andrej pošten, ji je bilo kar hudo, da bi ga naravnost zavrnila. Pričela je resneje premišljevat i o njem. Toda čim bolj je mislila, tem bolj je bila prepričana, da ne čuti do njega prave ljubezni.

Ferjan ji je čisto omenil svojega nečaka. Hvalil ga je in nikoli ni pozabil omeniti, da je malo tako poštenih in odkritih značajev.

Vanda si je dejala:

«Morda se ga le privadam, saj mi ni zopern?»

Pisati mu vendarle še ni hotela. Čakala je. Upala je, da bo izsledila polagoma v sebi zanj druge občutke.

Na Ferjanovem so se pa pripravljali za svatbo.

Šimen je poštarico že dokaj pozabil. Ne, ni je pozabil, pač mu je pa vstal v srcu drugačen občutek. Še vedno je Vando rad videl. Kakor nekaj popolnega in lepega se mu je zdela, nekaj, za kar je vedel, da ne bo nikoli njegovo. Svojo zdravo, človeško ljubezen je zdaj poklonil spet Katrici, ki je, vsa srečna, komaj čakala, da pride k Ferjanovim za mlado.

(Dalje prihodnjič.)

naša farna cerkev za božične praznike, ko bo že stal v njej krasen velik kip Srca Jezusovega, za katerega smo zbirali že pred tremi leti in nabrali lep znesek. Lepa hvala našim dobrosrčnim faranom, posebno pa g. župniku, ki se mnogo trudi, da bo kip tako hitro nabavljen.

GUŠTANJ. (Smrtna kosa.) K večnemu počitku smo nedavno spremili na tragičen način preminilo Berto Hribernikovo s Točstega vrha. Komaj 19 pomladi ji je bilo usojenih. Mnogo ljudi, zlasti žen in mater, od blizu in daleč, jo je prišlo kropit. Rosne so bile vse oči, ko se je krsia z zemskimi ostanki pogreznila v hladno zemljo in ko je delavska godba iz jeklarne zadnjokrat zasvirala v slovo žalostinko.

PTUJ. Mestno kopaljšče v Ptuj razglašča, da je parna kopel odprta tudi preko zime, na kar se cenjeno občinstvo, posebno iz okolice, izrečno opozarja. Pred prazniki bo kopaljšče odprto poleg običajnih dni tudi v ponedeljek, torek in sredo pred božičem in v ponedeljek, torek in sredo pred novim letom.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU. Na Štefanovo in dne 28. t. m. priredi tukajšnje gasilno društvo božično igro v štirih dejanjih «Petrčkove poslednje sanje». Komur je le količkaj znana igra, prav gotovo ne bo izostal, kajti igra je vsebinsko tako lepa in obenem tako gniljiva, da gledalcu nehote privabi solze v oči.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

OBIRANJE PESNEGA LISTJA.

Obiranje pesnega listja je pri naših malih posestnikih v navadi. Smatrati ga moramo kot nekaj pomoč, če smo v stiski za krmo.

Na velikih posestvih tega ne poznajo, ker je tako obiranje škodljivo. Z obiranjem listov posezamo v življenje pesne rastline in slabimo njeno rast. Pesa začne zaostajati v rasti in se ta škoda toliko bolj pozna, čimprej se lotimo obiravanja. Iz življenjskih ozirov moramo tedaj obiranje obsojati.

Ne pa iz gospodarskih ozirov! S stališča gospodarstva je obiranje lahko upravičeno, posebno ob času, ko zmanjkuje potrebnih krmil za svinje, kar se v poletnem času navadno dogaja. Na našem malem posestvu smo prisiljeni, pomagati si z obiranjem pesnega listja v takih primerih.

Če obiramo peso, imamo od nje dvojen pridelek, prvič v zelenih listih in drugič v koreninah. Seveda jo smemo obirati le do gotove meje, kar se pa pri nas rado prezre. Napake takega ravnanja se kažejo v tem, da jo začnemo pre zgodaj obirati, da jo preveč obiramo in predolgo časa. Upravičeno je obiranje le v tem primeru, če nismo obrano perje za krmljenje svinj več zaleže kot or znaša pozneje izpadek v teži pridelanih korenin, oziroma kolikor znaša končna vrednost manjšega pridelka. Če je stiska velika, si moramo tudi ne glede na to pomagati z obiranjem listja. Žal, da se to pri naših malih posestnikih in svinjerejih prerado dogaja.

Da ne oškodujemo preveč pesnega pridelka, je začetki z obiranjem v poletnem času, ko je pesa že močno razvita in se je začelo krajno listje pobešati in v pecljih lomiti. Takrat je čas, da začnemo peso obirati. Tudi je ne smemo preveč obrati, če hočemo, da nam bo pesa dobro obrabila. Na noben način ji ne smemo puščati samo par srčnih listov, kakor se to pogostoma vidi. Tako močno obiranje je skrajno škodljivo in se toliko bolj maščuje, kolikor slabši so ostali pogoji za njeno rast (kakovost zemlje, gnojenje, obdelovanje itd.).

Za pravilno obiranje pese je treba previdnih rok. Dobro gnojena in močno rastoča pesa se laže močneje obira kakor slabo rastoča. Obirgavati pa je načeloma le ob kraju rastoče listje.

Sejmi

19. decembra: Teharje.

20. decembra: Brežice.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na prejšnjem ljubljanskem živinskem sejmu so se prodajali za kilogram žive teže: voli I. po 9 Din, voli II. po 8 Din, voli III. po 7 Din, krave, debele, po 4:50 do 6:50 Din, krave, klobasarice, po 3 do 3:50 Din, teleta po 10 do 12:50 Din. Prasci za rejo so se trgovali po 160 do 300 Din.

ZITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 177:50 do 207:50 Din, turšičico, baško, umetno sušeno, po 142:50 do 145 Din; moko «0» po 330 do 335 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah: 1 dolar za okrog 56 Din;

v devizah:

100 avstrjskih šilingov za 793:57 do 796:57 Din;

100 nemških mark za 1345:75 do 1348:75 Din;

100 madžarskih pengov za 986:88 do 989:88 Din;

100 italijanskih lir za 294:80 do 296:80 Din;

1 dolar za 56:27 do 56:47 Din;

100 francoskih frankov za 220:95 do 222:95 Din;

100 češkoslovaških kron za 167:17 do 167:97 Din.

Vojna škoda se je trgovala po okrog 427 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 86 Din.

Kratke vesti

— Društvo kmetijskih strokovnjakov Dravske banovine je imelo v nedeljo 7. t. m. v «Zvezdi» v Ljubljani letno skupščino. Zborovanje je vodil dosedanji predsednik, kmetijski svetnik g. Viljem Rohrman. Skupščina je poslala vdanostno, oziroma pozdravno brzojavko Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku generalu Zivkoviču, kmetijskemu ministru dr. Šibeniku in banu dr. Marušiču. Izvoljen je bil nov odbor. V predsedstvu so: Ivo Sancin, bivši načelnik oddelka za kmetijstvo (predsednik); Franjo Kafol, Peter Miovič in Josip Sustič; v odboru pa Ivan Brecljnik, Franc Malasek, Ivan Pipan, Ludovik Rupelj, inž. Josip Teržan in Franc Trček. Za častnega člana je bil izvoljen kmetijski svetnik gospod Viljem Rohrman. Na skupščini se je razpravljalo o raznih stanovskih vprašanjih. Članarina se je znižala na 20 dinarjev. Izpremenila so se tudi pravila v toliko, da so lahko redni člani društva ne samo kmetijski strokovnjaki z visoko, srednjo ali nižjo kmetijsko šolo, temveč tudi ugledni praktični kmetovalci in javni delavci na kmetijskem polju. Ta določba ima namen, združiti vse resne delavce, ki jih naše praktično kmetijstvo tako zelo potrebuje. Na ta način hoče društvo uediniti vse sposobne moči v svrhu zaščite kmetijsko-strokovnih interesov in tovariškega dela za ugled in dvig kmetijske stroke. Tako se odvarja široko delovno polje, ker se ustvarja tudi društveni in duševni stik med šolanimi in nešolanimi strokovnjaki. Toplo pozdravljamo ta korak najstarejšega društva kmetijskih strokovnjakov, ki dokazuje življenjsko zrelost in resno voljo za skupno delo v narodu za narod. Priporočamo vsem interesentom, ki so prežeti od ljubezni do kmetijstva ali ki želijo postati člani tega društva, naj se prijavijo društvenemu tajništvu (kmetijskemu referentu v Kranju).

— Cene na vinskem sejmu v Ivanjkoveh. V torek 10. t. m. je vinarska zadruga Jeruzalemčan v Ivanjkoveh priredila svoj vinski sejem z razstavo, 69 vinogradnikov je razstavilo 150 vrst vina v skupni količini 4900 hl, in to letnikov 1927. do 1929. Sejem je bil prav dobro prirejen, le vreme je bilo skrajno neugodno. Prišlo je precej zanimancev, sklenile pa so se tudi nekatere kupčije, dočim so druge še v razgovorih. Kolikor je prišlo do kupčij, so se cene gibale za letnik

1930. od 4:50 do 8 Din, za letnik 1929. pa od 7:50 do 10 Din. Sejem, ki je bil šesti po redu, je otvoril ptujski sreski načelnik dr. Vavpotič, od banke uprave pa je bil navzoč vinarski referent inž. Ivo Zupanič. Otvoritvi sta prisostvovala tudi sreska kmetijska referenta gg. Zupanc in Žnidarič. Na razstavi je bilo mogoče ugotoviti, da se je letošnje vino prav dobro razvilo in je boljše, kakor se je prvotno pričakovalo. Razstavljena so bila vina, ki obetajo res najboljše. Komisija, ki je vina ocenila, ni imela povoda, da bi kako vrsto vina izločila. Vsa vina so bila iz ormoško-ljutomerskih gor.

— Dvodnevni kletarski tečaj, na katerem se bodo obravnavala vsa važnejša kletarska opravila praktično in teoretično, bo v dneh 2. in 3. januarja v banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Oddaljeni posetniki tečaja dobe prenočišča in podporo za prehrano. Tozadavne prijave je vposlati čimprej upravi zgoraj navedene trsnice in drevesnice.

DOMAČE NOVOSTI

* Božična številka «Domovine» bo izšla v zelo povečanem obsegu in s pestro vsebino. Dopisnike opozarjamo, da izide list prej kakor običajno.

* Z novo povestjo «Dedinja treh gradov» pričnemo prihodnjč. Vsebin povesti je izredno napeta in je bodo vsi naši čitatelji veseli.

* Zanimanje za knjige Vodnikove družbe je tako veliko, da je prva naklada «Vodnikove pratike» že pošla. Ker pa je povpraševanje po knjigah Vodnikove družbe še vedno veliko, se je družben odbor odločil, da priredi drugo izdajo «Vodnikove pratike», ki izide v kratkem. Druga izdaja bo seveda obsegala samo nekaj sto izvodov. Kdor bi torej še hotel imeti letošnje knjige, naj se nemudoma prijavi odboru po dopisnici ali pa najbližjemu poverjeniku in pošlje članarino v znesku 20 Din (odnosno 27 Din po pošti), ker sicer kesnje knjig sploh več ne dobi. Razpošiljanje knjig se je zaključilo in poverjeniki imajo letošnje knjige že v rokah.

* Novi armijski generali. Z ukazom Njeg. Vel. kralja so napredovali v čin armijskih generalov divizijski general: predsednik vlade Petar Zivković, Radoslav Stanojlovič, Vojislav Tomić, Dragomir Stojanović in Ljubomir Mirtič.

* Odlikovani so bili: z redom jugoslovenske krone III. stopnje dr. Bogumil Vošnjak, z istim redom IV. stopnje dr. Alojzij Goričan v Celju in z istim redom V. stopnje Albin Koman v Vižmarjih.

* Davek na neoženjene moške in davčna oprostitve za velike družine. Kralj je podpisal zakon o davku na samce in o davčnih oprostitvah za družine, ki imajo devet in več otrok. Zakon o davku za samce določa, da morajo plačati tako zvaní samski davek vsak samec, star nad 30 let, vsak ločenec in vdovec, če stalno stanuje v mestih ali krajih s sedežem sreskega poglavarstva in je tam zadolžen z davki. Vdovci plačajo ta davek, če so brez zakonskih otrok, ločenci pa samo tedaj, če je zakon sodno ločen in če nimajo zakonske dece, odnosno niso obsojeni na vzdrževanje žene in otrok. Davčna obveznost se pričinja s 1. januarjem onega leta, v katerem izpolni obvezanec 30. leto starosti, in preneha z izpolnitim 60. letom starosti ali pa če se medtem oženi. Davka na samce so oproščeni samo duhovniki, ki jim cerkveni predpisi prepovedujejo ženitev, nadalje oni, ki zaradi cerkvenih ovir ne morejo stopiti v zakon, aktivni vojaki, podoficirji in nižji oficirji, obsojenci za dobo kazni, nadalje tujci in osebe, ki po državljanem zakoniku niso sposobne, da bi same upravljale svojo imovino, in naposled popolni invalidi. Plačevanja davka so oproščene tudi osebe, ki so v službenem odnošaju (delavci in nameščenci), če njihovi dohodki ne znašajo več ko 2500 Din. Davek na samce se odmeri na

osnovi zemljiškega davka, hišnega davka, rentnega davka in pridobnine. Odmerja se obenem z davčnim razporedom in znaša za samce od 30. do 35. leta 50 %; od 35. do 40. leta 40 %; od 40. do 50. leta 25 %; od 50. do 60. leta 10 % odnosnega davka. Oseb, ki imajo kakršnekoli dohodke od taktijem in podobnega, plačajo od tega še poseben samski davek po starosti. Samci, ki so v službenem odnošaju (namješčenici, delavci), plačajo na ime tega davka po letih starosti 50, 40, 25 in 10 %. Občine morajo odslej poleg običajnih rubrik splošnega popisa davčnega obveznika navesti tudi, ali je davkoplačevalec samec, vdovec, ločen in točno starosti. Za vestno izpolnjevanje teh predpisov so odgovorni občinski organi po zakonu o neposrednih davkih. Obvezniki sami so dolžni prijaviti vsako izpremembo davčnemu uradu. Osebe, ki plačujejo uslužbenski davek, plačajo samski davek obenem s tem davkom in so poslodajalci odgovorni za točno plačilo. Proti odmeri tega davka je dopustna pritožba po obstoječih davčnih predpisih. Plačevanja neposrednih davkov in vseh doklad, ki se odmerjajo na podstavi tega davka, se opravičajo osebe, ki imajo devet ali več živih otrok, in osebe, ki so imele vsaj nekaj časa deset živih otrok. Oprostitev velja od 1. januarja 1931. dalje, odnosno od 1. januarja prihodnjega leta, v katerem je bil rojen deveti, odnosno deseti otrok. Pravico do te oprostitve mora uveljaviti vsak sam s potrebnimi dokazili pri pristojnem davčnem uradu. Oprostitev preneha s smrtjo davčnega oproščence in so njegovi pravni nasledniki dolžni, njegovo smrt pravočasno javiti davčnemu uradu.

* Zabrana vseljevanja v Zedinjene države. Izseljenski odbor reprezentacijskega doma v Zedinjenih državah je sprejel predlog, da se za dobo dveh let zabrani vsakršno vseljevanje v Zedinjene države.

* Brazilija je prepovedala priseljevanje. Po vestih iz Rio de Janeiro bo braziljska vlada v kratkem izdala odredbo o začasni prepovedi priseljevanja v svrhu zaščite domačega prebivalstva in ublaženja gospodarske krize.

* Opozorilo izseljencem. Izseljenski komisariat v Zagrebu objavlja: Minister socialne politike in narodnega zdravja je razveljavil pobiranje tako zване povratniške glavarine (3 dolhrje), ki so jo morali plačevati na naši meji izseljenci, vračajoči se v domovino. Množica izseljenčev se pritoževala, da morajo plačevati to takso za dovoljenje prihoda na domača tla. Pritožbe so bile tem bolj umestne, ker je bila taksa visoka. Odlok ministrstva socialne politike, in narodnega zdravja ima namen, podpirati vračanje naših izseljenčev in ga bodo gotovo z veseljem pozdravili vsi oni, ki se nameravajo vrniti.

* Pravijo, da bomo imeli letos hudo zimo. O letošnji zimi prerokujejo nemški strokovnjaki po naravnih pojavih, da bo huda, kakor je bila predlanska. Pravijo, da so veliki snežni zameti eden znakov bližajoče se narzle z me. Tudi ostali pojavi, kakor na primer, da so se razne živali zakopale globoko v zemljo kakor pred dvema letoma, dočim so lani prezimovale tik pod zemljsko skorjo, kažejo na ostro zimo.

* Znižanje cen. Kar kmečko ljudstvo dandanes najbolj razburja, je prevelika razlika med cenami kmetijskih pridelkov in cenami vsega tistega blaga, ki ga mora kmet kupovati. Kmetje v ljubotomski okolici so segli že po samopomoči: koljejo svinje in razprodajajo meso po 14 Din kilogram, v mesnici pa stane 16 Din. Govedina brez kosti stane 10 Din, teletina 26 Din.

* Veliko obrtniško zborovanje v Središču ob Dravi. V nedeljo 28. t. m. bo priredila Zveza obrtniških društev Dravske banovine v Celju veliko obrtniško zborovanje v Središču ob Dravi. Zborovanje je namenjeno v prvi vrsti društvom iz območja Središča, Sv. Bolfenka pri Središču, Beltincev, Ljutomera, Ormoža in Ptuja.

* Gdnarji izza časa bivšega oblastnega odbora. Pretekli četrtek se je vršila ol ravna pri deželnem sodišču v Ljubljani proti Lovru Telbanu, posestniku na Savodnju, občina Oselica v Poljanski dolini, zaradi klevete bivšega oblast-

nega odbora. Pred približno dvema letoma so napravili kmetje poučni izlet na Bavarsko. Bivši oblastni odbor je podelil podporo v ta namen le gotovim pristašem bivše SLS. To pristransko početje je g. Telban ožigosal na najvišjem mestu. Oblastni odbor z g. dr. Natlačenom na čelu se je čutil žaljenega zaradi tega in je zadevo ovadil sodišču. Pri obravnavi je bil g. Telban oproščen, češ, da je bil upravičen k taki pritožbi. G. Telbana je zastopal g. dr. Volk.

* Lovska čuvaja streljala na posestnika, ki je zašel v taj revir. Prefekto soboto je lovil bogat posestnik, 38letni Peter Kuhar iz Vompérškega izpod Senturske gore, občina Cerklje, v gozdovih svojega lastnega revirja. Zasedoval je srnjaka, ki ga je opazoval že precej časa. Posrečilo se mu je, da ga je obstrelil. Toda strel ni dobro zadel in srnjak mu je ušel. Kuhar je šel za njim, dokler ni zašel iz svojega revirja v revir, ki spada že h kamniški občini. Tam sta ga zalotila dva lovska čuvaja ondotnega lova. Ker se posestnik ni njun klic ni hotel ustaviti, sta začela streljati nanj. Streljala sta mu naravnost v nogo. Kuhar se je zgrudil na tla in začel krvaveti. Ker ga noge niso več nosile, ni preostajalo lovskima čuvajema drugo, kakor da sta ga natožila na rame in nesla na njegov dom. Kuhar je seveda moral takoj v posteljo. Poklicati pa ni hotel nobenega zdravnika, čeprav je najbližji zdravnik nedaleč v Cerkljah. Ker so postajale bolečine vedno hujše, so ga morali prepeljati s sanmi v Cerklje, pa nek zdravniku, ampak so telefonirali naravnost v Kranj po reševalni avto, ki ga je odpeljal takoj v ljubljansko bolnišnico. Najbrž bo ob desno mogo.

* Poziv dediču neznanega bivališča. Posestnik Jožef Jursič v Prusnji vasi je 23. aprila letos umrl. Poslednja volja se je našla, pa ni veljavna. Okrajno sodišče v Kostanjevici poziva Katarino Gorčičevo, rojeno Jursičevo, katere bivališče sodišču ni znano, naj se v teku enega leta zgloši pri omenjenem sodišču. Po tem roku se bo obravnavala zapuščina z ostalimi dediči.

* V Franciji tudi ni mnogo dela. Te dni se je pripeljal preko Jesenic v Ljubljano iz Francije osem delavcev, ki so od tja pred tedni s trebuchmi za kruhom. Vseh osem se je zglasilo na policiji, kajti zmanjkalo jim je denarja za nadaljnjo vožnjo. Delavci so pripovedovali, da v Franciji niso mogli dobiti nikakega dela, ker tudi tam vlada precejšnja brezposelnost.

* Pobijanje druginje v Zagrebu. V soboto se je v Zagrebu vršila prva seja občinskega odbora za pobijanje druginje. Razpravljali so o vprašanju cene kruha in peciva. Bile so določene naslednje cene: za beli kruh 4 Din kg, za polbeli 3.50 Din, za črni kruh 3.50 Din. Cene peciva ostanejo neizpremenjene.

* Nesreča ali samomor. V Šikolah pri Pragerskem so našli na odcipu železniške proge med tirnicami truplo brez glave in nog. Po ogledu so dognali, da je mrtvec 21letni kmetiški mladenič Alojzij Prenzelj. Ali gre za nesrečo ali samomor, še ni znano.

* Strašna smrt železničarja. Predzadnje sredo dopoldne se je pr petila na zagorski ostanji strašna smrtna nesreča, katere žrtev je bil 38letni nadzornik železniške proge g. Anton Kolarič iz Trbovelj. Zjutraj s prvim vlakom se je pripeljal Kolarič iz Trbovelj v službo na zagorsko postajo. Po raznih opravilih se je hotel odpeljati s službenim kolesom nazaj proti Trbovljam. Počakati bi imel še na prihod vlaka 663. Nesrečni nadzornik pa je bil najbrž tako zamišljen, da ni počakal na prihod vlaka in se je odpeljal po levem tiru baš v času, ko je vlak 666 že vozil proti postaji. Komaj je prevozil kakih 100 metrov, se je pred mostom pripetila nesreča. Ker je precej deževalo, je imel Kolarič razpet dežnik in ni dovolj gledal na progo pred seboj. Naenkrat se je znašel pred strojem. Lokomotiva je zgrabila kolo ter ga strla pod seboj. Kolariča je pri sunku najprej vrglo nazaj, naenkrat pa je tudi on prišel pod kolesa lokomotive, ki ga je vlekla pod seboj kakih 20 metrov. Ko so vlak ustavili, je Kolarič živel še kakih pet minut. Bil je strašno poškodovan

in je bila zlasti glava vsa razbita. Ko je prišel zdravnik g. dr. Grum, je ponesrečenec že izdihnil. Anton Kolarič je bil doma iz ptujske okolice ter je služboval pri železnici že 12 let. Zapustil je ženo in nepreskrbljenega otroka.

* Nenavadna nesreča. Nedavno so cerkev v Sodražici prenovili. Pred sedmimi leti so farani kupili nove zvonove; ker pa niso imeli denarja, da bi prenovili tudi leseno ogrodje, na katerem vise zvonovi, so jih obesili na staro že načeto tramovje. Zlasti prečno tramovje je že trohnelo. Pred mesecem je opazil tudi cerkovnik, da se je hlood, na katerem je visel največji zvon, precej vdal. Temu pa ni nihče pripisoval večje važnosti. Zato je prišlo do nesreče. Ko je cerkovnik zvonil, se je prečni hlood z velikim truščem prelomil in veliki zvon je padel na obok zvonika ter potegnul za seboj tudi mali zvon, ki je padel ob uro in jo močno poškodoval. Veliki zvon se je ubil in je škoda velika.

* Nesreča pri razstreljevanju granita. Iz Ribnice na Pohorju pišejo: V granitolomu Res & drug v Hudem kotu se je zgodila te dni huda nesreča. V višini dobrih 10 m so vrtali minerji na majhnem prostorčku živo skalo. Pri tem delu je 47letni delavec Franc Mrakič vrtil sveder, na katerega sta dva druga delavca tolkla s težkima kladvoma. Hoteli so izvrtati dolgo luknjo, v katero bi nasuli smodnika. Iz neznanega vzroka pa se je odluščila visoko nad delavci manjša skalica, ki je padla sedečemu Mrakiču na levo nogo in mu jo nad kolonom prelomila. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico v Mariboru.

* Dekle pod vozom. Neki voznik je pustil vprežen voz brez nadzorstva pred neko gostilo v Domžalah. Konja sta se nenadoma splašila in zdirljala po cesti. Nasproti prihajajoča 24letna delovodca v neki tovarni v Domžalah, Anica Oblakova, se je hotela umakniti. Ni bila pa zadosti urna in konja sta jo podrla, zraven pa jo je povzril še voz. Oblakovo so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* Počasno nepoplit dom. V prijaznem Gabrnu u pri Poljanah je nastal ogenj v hiši bivšega oskrbnika podružnice šentja, ke kmetijske šole Ivana Vergleza. Ljudje so sicer pritekli na pomoč, a nišo mogli več pomagati. Zgorela je hiša in vse v njej. Rešili so le svinjo. Žalostno je tudi to, da je prišla prav ob istem času domov hčerka, ki služi v Zagrebu, in je tudi njej vse zgorelo. Uboga družina, ki si je hišico kupila pred tremi leti, je sedaj brez strehe, obleke in živeža. Potrebna je nujne pomoči.

* Huda nesreča pri delu. Delavec Karel Bregar, zaposlen pri podjetju Dukič in drug v Trbovljah, je prišel z roko med kolesje bugra, ki mu je odtrgalo vse prste in del dlani na toki. Poškodba je zelo huda.

* Smrtna nesreča pri delu. Prefekto soboto se je zgodila na nakladalni rampi ljubotomjske cementarne strašna nesreča. Cementarna je opremljena z najmodernejšimi napravami, zato sedaj ni treba več prevažati cementnih vreč po dolgi progi od cementarne do rampe v vozičkih. Posebna naprava na stisnjen zrak pihla proizvedeni cement v vel ko betonsko napravo, kjer se potem polnijo cementne vreče. Od tam se odpravljajo napolnjene vreče s transmisijsko napravo v vagone. Pri tem delu je bil zaposlen 25letni delavec Ivan Drogenik. Na nepojasnjen način ga je zgrabila transmisijska naprava in ca potegnula med kolesje. Na strašen krik ponesrečenca so prihiteli njegovi tovariši, ki so ustavili pogon in rešili ponesrečenca izmed kolesja. Poklican je bil reševalni voz, da odpelje nesrečnika, ki ga je stisnilo kolesje čez prsi in trebuh, v rudnisko bolnico, toda ponesrečenec je že med transportom podlegel hudim poškodbam.

* Utopljenec najden na Fužinah. Pred dnevi je naplavila Ljubljana na Fužinah pri jezu moško truplo, ki je ležalo v vodi poldrugi mesec. Neznani utopljenec je moral biti star okrog 60 do 65 let. Imel je velike sive brke. Istovetnost neznanca, ki je bil pokopan na pokopališču pri Devici Mariji v Polju, še ni ugotovljena.

* **Požar na Drnovem.** Pretekli pe' okrog 2. zjutraj je nastal požar pri posestnici Mariji Račičevi na Drnovem. Sosedje, ki so v noči opazili ogenj na strehi, so sklicali takoj vso vas in se lotili gašenja. Posrečilo se jim je ogenj udušiti. Škoda je malenkostna, ker so zgoreli le trami in sredina strehe okrog dimnika.

* **Samomor starke.** Te dni so našli v Sori blizu Poljan truplo utopljene starke. Bila je to Franca Šrajeva, po domače Homčeva Franca iz Dobrave pri Gorenji vasi, stara že nad 70 let, ki je pred dobrimi tremi tedni izginila brez sledu. Najdeno truplo je bilo močno nagnito. Starke, ki je živela v skupnem gospodinjstvu z nekim delavcem približno iste starosti, je bila malo slabše pameti. V zadnjem času je začelo posezati v to njeno skupno gospodinjstvo županstvo na Trati in zahtevalo razdvojitve. Na drugi strani pa je baje še huje vplivalo nanjo, ker ni dobila pri spovedi odveze. Vse to jo je tako potrla, da je s prostovoljno smrtjo napravila konec svojemu življenju.

* **Požar v Gaberju.** Ko so odprli nedavno zjutraj vrata trgovine Ivana Svetla v Gaberju pri Celju, je puhnil iz trgovine silen plamen. Nemudoma so bili alarmirani gaberski gasilci, ki so bili v nekaj trenutkih na licu mesta in so takoj pričeli gasiti. Posrečilo se jim je požar udušiti že v desetih minutah. Kakor je bilo doslej ugotovljeno, je ogenj nastal najbrž že zvečer zaradi isker, ki so padle iz peči.

* **Mrtev Mojzes v škati.** Na desnem obrežju Drave v Mariboru pod gostilno pri Zvoncu ob Ruški cesti so našli na zelo skritem in težko dostopnem mestu v škati v papir zavito truplo novorojenčka. Trupelec ima 3 cm dolgo vrezino, znak nasilne smrti. Ležati je moralo tam že več dni, ker je že v razpadanju. Za brezsrčno materjo se vodi preiskava.

* **Tragična smrt stare delavke.** Kovač Ivan Habič, doma iz Čikovec pri Grosupljem, je te dni za Gradom v Ljubljani opazil, da hiti čez cesto neznana ženska naravnost proti Gruberjevemu kanalu. Ženska je na bregu odložila svojo pelerino in neke druge predmete. Nato je stopila na visoko škarpo in se pognala v vodo. Habič je pohitel za njo in opazil, da so neznanko že zagrnili valovi. O zadevi obveščeni stražnik se je podal na mesto, kjer je neznanka skočila v vodo, in našel tamkaj papirnato vrečo, svilno naglavno ruto in črno torbico, v kateri se je nahajalo okrog 230 Din gotovine, molitvenik, dva ključa in dva rožna venca. Na papirnati vrečici je bil z okorno roko napisan tudi naslov, ki ga je zapustila neznanka. Iz naslova je bilo razvidno, da gre za 58letno Uršulo Nograškovo, stanujočo na Poljanski cesti. Nesrečnica je izvršila samomor nedvomno v duševni zmedenosti.

* **Požar v Nadgorici.** Iz Nadgorice pišejo: Nekoliko vetrovna noč je bila, ko je 11. t. m. ob pol 5. zjutraj nenadoma nastal požar. Požigalec je gotovo hotel uničiti večji del vasi, ker si je izbral dva metra narazen stoječi leseni in s slamo kriti gospodarski poslopji g. Jožeta Gregoriča in ge. Frančiške Kodermanove. Poslopji obeh gospodarjev sta bili do vrha založeni s senom in slamo, kar je imelo za posledico strašen ogenj. Nevarno je bilo za sosedna poslopja, ker je južni veter nosil ogorke na vas. Domači gasilci so pod vodstvom vrlega načelnika g. Josipa Orka ogenj takoj omejili z motorno brizgalno, da se je lahko rešila vsa živina iz hlevov. V tem je prišlo na pomoč tudi gasilno društvo s Črnuč, ki je skupno z domačo ročno brizgalno varovalo sosedne strehe pred ognjem. Posrečilo se je obvarovati hleve in stanovanske prostore obeh gospodarjev, za kar se je zahvaliti le hitri pomoči gasilcev.

* **Ubegel umobolnik.** Iz umobolnice na Poljanskem nasipu v Ljubljani je te dni pobegnil 26letni umobolnik Karel Gajšek, po rodu iz Maribora. Gajšek je gladko obrit, plavalas in oblečen v rjav letni jopič in črtaste hlače, obut pa v nizke črne čevlje na zadrigo. Govori slabo slovenski in mu bolje teče nemška govorica.

* **Požar na graščini Impolci.** Nedavno je nastal večji požar v graščini gospoda Bamberga na

Impolci pri Blanci. Poklicali so gasilce iz Blance, ki so prihiteli na kraj nesreče in stopili v akcijo. Gašenje je bilo zelo otežkočeno, ker v bližini ni vode, gasilno društvo pa še nima tako dolgih cevi, da bi lahko črpalo vodo iz Save. Vrli gasilci so morali gasiti z gnojnico, katere je bilo toliko, da so po večurnem napornem delu preprečili širjenje ognja. Pri gašenju so vneto pomagala tudi dekleta in sosede iz Spodnjega Brezovega pri Blanci. Posestnik g. Bamberg trpi precejšnjo škodo, ker mu je pogorel del gospodarskega poslopja, kjer je bilo naloženega precej sena.

* **Ogromen plaz z Meljskega hriba.** Potniki mestnega avtobusa na cesti Maribor—Sv. Peter so bili te dni v veliki nevarnosti. Prejšnji torek zvečer, ko je peljal redni mestni avtobus iz Maribora proti Sv. Petru, se je tik za njim utrgal ogromen plaz z Meljskega hriba in zdrvel na cesto in v Dravo. Skoro bi bil pri nesreči zasut tudi avtobus z vsemi potniki. Množina laporja in skal, ki so zdrčale na cesto, je bila tako velika, da je bil za nekaj dni ustavljen ves promet.

* **Dekle pod brzovlakom.** Tragična nezgoda se je 15. t. m. primerila na slovenjebistriški postaji ob glavni progi. Beograjski brzovlak, ki v Slovenski Bistrici ne obstoji, je zdrvel skozi postajo, izpod koles pa se je skotalilo pohabljen truplo 16letne Gabrijele Špatove, pastorkice strojnika g. Pečenka v Slovenski Bistrici. Kolesa so nesrečnici odrezala obe nogi, tako da so jo v brezupnem stanju prepeljali v mariborsko bolnico. Kako se je primerila nezgoda, doslej še ni pojasnjeno. Najbrž je dekle, ki ni vedelo, da brzovlak na slovenjebistriški postaji ne obstoji, v nepremišljenosti skočilo iz vlaka in prišlo pod kolesa.

* **Tri žaloigre mladih ljudi.** Iz Guštanja pišejo: V tukajšnji okolici smo imeli v zadnjih dneh tri žaloigre mladih ljudi. Komaj 19letna Berta na Tolstem vrhu se je zaljubila in njena mlada ljubezen ni ostala brez posledic. Ker pa je že od prvega začetka vedela, da izvoljenec njenega srca ne ustreza tradicijam domače hiše in sorodstva, je svoje stanje skrivala, kolikor je mogla, in tudi skrivaj je porodila. Pri porodu je izkvravela, zdravniška pomoč je bila prekasna. — V neki vasi pri Prevaljah si je vzel življenje sin nekega posestnika, ki se je šele pred kratkim vrnil od vojakov. Vzrok obupa je bila nedopustna ljubezen. Nesrečnega mladeniča so pogrešali dva dni in so ga nekega jutra našli na hribčku sredi polja nad našim trgom s prestreljenimi senci.

* **Vlom in tatvina v trafiki.** V trafiko Franca Zupanca na Aleksandrovi cesti v Studencih pri Mariboru je prišel ponoči s ponarejenimi ključi lopov in odnesel za okrog 5000 dinarjev cigaret, kolkov in drugih predmetov. Zjutraj obveščeno orožništvo je takoj uvedlo postopanje in je sum padel na nekega fanta, ki je pred dnevi prišel iz zapora.

* **Sleparstvo.** Na banovinski cesti iz Šmartnega ob Paki proti Mozirju je prevzel v podnajem gradnjo škarpe v Soteski Vinko Škarabon, po rodu iz Primorske. Imel je 20 delavcev, za katere je prejemal predujme, izplačal jih pa ni, temveč zapravljal denar na lahkomišeln način. Tako je delavce oškodoval za okrog 8000 Din. Ko pa so mu tla postajala prevročna, je pobegnil, in sicer najbrž v Italijo. Čudno je, da je bilo oddano delo v podnajem brez vse kaveje.

* **Trgovina z mrličji.** V Pančevu je policija aretirala dva možaka, o katerih je dognala, da sta v svoji domači vasi in po okoliških mrtvašnicah kradla mrličje. Možaka sta pri zaslišanju priznala, da sta trupla beračev in drugih siromakov, za katere se ob smrti ni nihče brigal, ponoči pretihotapljala nekemu beograjskemu zdravniku, ki jih je potreboval za svoja znanstvena raziskavanja.

* **Vlomilci na poslu.** Najemnica Kmetove gostilne na Gosposvetki cesti v Ljubljani Ema Sfiligojeva in njena natakarija Antonija Gartnerjeva sta se v eni zadnjih noči nemalo prestrašili, ko sta stopili v pritlično stanovanjsko sobo na dvorišču. Vrata sobe so bila odprta, samo pri-

prta pa so bila tudi druga vrata, vodeča v prodajalno čevljev, ki je last čevljarja Alojzija Zalokarja. Istočasno sta tudi obe opazili, da je v prodajalni vse narobe, znak, da so bili malo prej v lokalni vlomilci. Gartnerjeva je takoj odhitela k stražniku in mu prijavila tatvino. Stražnik si je ogledal stanje in takoj nato je bil o tatvini obveščen trgovec Zalokar. Prihital je v trgovino in ugotovil, da so tatovi odnesli okrog 20 parov čevljev, največ gozjerjev. Tatov je moralo biti več, najmanj pa sta bila dva.

* **Vlomi v ljutomerski okolici** se zelo množijo. V eni noči je bilo vlomljeno na štirih krajih v Cerovecu in okolici Jeruzalema, na več krajih pa tudi pri Sv. Miklavžu. Tatovi vzamejo vse, kar ima količkaj vrednosti. Tudi ti pogosti vlomi so znak gospodarske krize.

* **Kazen za pretepača.** Sresko načelstvo v Ptujju je kaznovalo pretepača Cirila Bajta z desetdnevnim zaporom. Mož je doma iz Stare Nove vasi.

* **Vlom v trgovino.** V Radomlju so v noči na soboto neznani tatovi vlomili v trgovino g. Zevnika ter mu pojedli, popili in odnesli za okrog 6000 Din blaga. Tatovi so morali biti izredno previdni, ker so svoj tatvinski posel opravili tako tiho, da jih ni slišal nihče v hiši. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

* **Pretep pri oglarjenju.** Kjer je svatba, tam oglarijo fantje iz domače in tudi sosednjih vasi. Tako so ob priliki svatbe v Gradcu prišli oglariti fantje iz sosednjih vasi Planje, Prušne vasi, Frluge in Brezja pri Sv. Križu. Med njimi je bil tudi Kodrič od Sv. Križa, ki se je pridružil fantom, da bi bil tudi on deležen dobrot s svatovske mize. Med potjo je v navdušenem razpoloženju bil malo glasen, ko pa so dospeli do svatovske hiše, ga je neki fant iz Prušne vasi udaril s kolom preko pleč, od druge strani pa ga je z žepnim nožem sunil v hrbet neki drugi nepridiprav in mu prizadejal tako hudo rano, da se je moral ranjenec zateči v bolnišnico v Brezicah.

* **Zasledovan kaznjencec.** Orožniki zasledujejo 45letnega Franceta Škornjaka, doma v Zusmu pri Šmarju. Mož je bil pogojno odpuščen iz kaznilnice, a se je takoj začel potikati po deželi in znova izvršil razne nepoštenosti. Pred nekaj dnevi se je zglasil pri posestniku Rudolfu Drametu v Dobrini in prosil za prenočišče, ki mu je bilo dovoljeno. Za zahvalo pa je Škornjak udrl ponoči v sobo ter odnesel za kakih 500 dinarjev perila in obleke. Nadalje je Škornjak zasledovan zaradi vloma pri svojem ojetu, kateremu je ukradel par škornjev, nahrbtnik in nekaj drugih predmetov.

* **Sleparski potnik.** Celjska policija je prejela te dni dve ovadbi proti 25letnemu trgovinskemu potniku Feliks Klemenčiču, pristojnemu v Studenci pri Mariboru, ker je osleparil dve stranki za različne denarne zneske, ko je sprejel predplačilo za dobavo mila beograjskega skladišča trvdke «Delmond», katero je zastopal. Pri aretaciji pa je našla policija pri aretirancu tri debele naročilne knjige, polne sprejetih naročil, ki pa kljub nujnosti še do danes niso bila odposlana v Beograd, dasi so bile dobave sklenjene že letos v avgustu in septembru. Klemenčič je delal svoje kupčije zlasti v Laporju, Makolah, Ptujski gori, Celju, Ljubčnem, Višnji vasi, Leskovcu, Zadobrovi, Trnovljah, Spodnji Hudinji, Bukovžlaku, na Teharjih in drugod. Pri vsaki stranki je zahteval Klemenčič predplačilo v zneskih od 20 do 200 Din. Posamezniki so mu pa celo takoj plačali celotno vsoto. Stranke, ki so bile oškodovane, naj se zglase pri celjskem okrožnem sodišču.

* **Iz strahu pred kaznijo v smrt.** Ivan Horvat iz Cvetkovskega vrha pri Veliki Nedelji je bil zaposlen kot hlapec pri gostilničarju Hosteju v Radvanju. Ni se mu ljubilo več služiti in zato je v eni zadnjih noči pobral okrog 1000 dinarjev dnevnega izkupička v gospodarjevi gostilni in izginil brez sledu. Od tedaj se je potikal okrog in zapravljal ukradeni denar. Ko pa je denarja zmanjkalo, ga je pričela peči vest in se je na domu svoje matere v Cvetkovskem vrhu obesil.

* **Izsleditev vlomilske družbe.** V eni zadnjih noči so neznanec vlomili v Zupanovo trafiko v Studencih. Policija je takoj pričela z zasledovanjem in res izsledila v neki gostilni delavca Feliksa Kovača, ki je po aretaciji priznal, da je sodeloval pri omenjenem vlamu. Po tej izpovedi je pa policija izsledila tudi sokrivce in je razprodajalca ukradenega blaga, znanega postopača Ivana Škofa, prijela v Krčevini. Pri njem je našla v listju 4500 cigaret «Zeta», v njegovi košari, skriti za neko kapelico v Krčevini, pa še ostale cigarete in kolke. Enega vlomilca še iščejo.

* **Zagonetna smrt otroka.** Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je pred tremi tedni sedemnajstletno dekle na skrivnem porodilo nezakonskega otroka, katerega oče je tudi komaj sedemnajstletni fant. Čez tri dni po porodu je devetletni domači fant iskal kravato in našel otroka v omari. Otrok je bil mrtev in so ga pokopali. Pozneje se je začelo govoriti, da novorojenček ni umrl naravne smrti. Sodišče je odredilo raztelesenje trupelca in sta zdravnika gg. dr. Hrovat in dr. Čarj v navzočnosti sodnika g. dr. Košana ugotovila, da je otrok po rojstvu še dihal, torej bil živ rojen.

* **Očeta je hotel ustreliti.** 26letni oženjeni, na Bregu pri Ptujih živeči Mihelač Anton že dolgo ne živi v dobrih odnosih z očetom Josipom, ki stanuje na Pobrežju. To pa zaradi posestva, ki mu ga oče noče prepisati. Te dni se je Anton Mihelač oborožil z lovsko puško, s katero se je odpravil v precej vinjenem stanju pred očetovo hišo, kjer je skozi zaprto okno oddal strel z namenom, da ustrelji očeta. Očeta sicer ni pogodil, pač pa je zadel svojo mlačo nečakinjo Katarino Vidovičovo, ki je sedela poleg dedka. Dobila je strel s štirimi šibrami na desni strani obraza in sta ji bila izbita pri tem dva zoba. Prepeljali so jo v ptujsko bolnišnico. Podivjani napadalec je takoj po oddanem strelu izginil, vrnil pa se je kmalu, šel v svinjski hlev in zaklal ra okruten način šest mesecev staro svinjo tako, da ji je razparal trebuh in da so ji vsa čreva izpadla ter je uboga žival po mukah poginila. Podivjanec je neznano kam pobegnil.

* **Mlad potepin.** Miha Panjek je velik izpriječec. Te dni je stopil v službo mesarja Ferdinanda Drogenika v Studencih, ki pa ga je že čez pet dni odpustil, ker ni bil za nobeno delo. Iz maščevanja je Panjek pred odhodom vlomil v njegovo stanovanje, zaprl vrata za seboj, vzel gospodarjevo sukno in nekaj denarja ter potem izginil. Imel pa je smolo. Studeniški orožniki so ga takoj izsledili in obenem dognali, da se zanimajo zanj tudi orožniške postaje v Celju in Velenju.

* **S sekiro v roki** je te dni izvaljal ljudi na Noričkem vrhu pri Gornji Radgoni 29letni delavec Matija Polak iz Očeslavskega vrha. Ko je našel na Jožefa Kavčiča, posestnika istotam, se ga je vinjeni Polak brez povoda dejansko lotil in mu prizadejal s sekiro več ran na glavi in hrbtu, da se je Kavčič zgrudil nezavesten na tla. Vpitje Polaka in udarce so slišali tudi sosedje, ki so ranjenega Kavčiča spravili takoj k zdravniku. K sreči niso poškodbe Kavčiča hujšega značaja. Polak se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

* **Posledice popivanja šmarnice.** Prejeli smo: Pred mariborskim sodiščem se je zagovarjal posestnikov sin in čevljar Simon Tropenauer iz Lesan, ki je prejel šest let robije (težke ječe) s trajno izgubo častnih pravic, a za dve leti mu je zabranjeno obiskovanje gostiln, ker je 13ega aprila letos posestnikovega sina Otona Žižka iz Ščavnice udaril s težkim hrastovim kolom šestkrat po glavi in je Žižek podlegel hudim poškodbam.

* **Zavržen novorojenček.** V Novem mestu je našel ključavničarski pomočnik Mazele v sadnem vrtu hotelirja Windischerja s travo in kamenjem pokrito mrtvo dete. Zdravnik dr. Ropas in babica Kneiterjeva sta izjavila, da je moralo biti dete živo rojeno in da se je potem zadušilo. Baje je pustila dete tam neka ciganka.

* **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče na Vranskem je prepovedalo posestnikoma Avgustu Brežičku in Ferdinandu Šketi v Orli vasi pri Braslovčah zahajati v krčme za dobo šestih mesecev.

* **Pozor!** Zaradi popolne sezijske prodaje kupite zimsko blago za 20 do 30 odstotkov ceneje pri tvrdki Nova k v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 15 (nasproti nunske cerkve). Istotam vsako sredo in soboto prodaja ostankov za polovično ceno. Pridite, oglejte si čimprej zalogo te tvrdke!

* **«Kako postanem dober godbenik.»** To brezplačno knjižico pošljete Meinel & Herold v Mariboru št. 104 vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu godcu. Zahtevajte knjižico takoj z običajno dopisnico!

* **Naše žene in naša dekleta** se vedno iznova prepričajo, da je za njihovo zdravje vendar najbolje, če uporabljajo za nego telesa in lepote higienski čiste in temeljito delujoče Elza-proizvode lekarnarja Fellerja. Za kožo: Fellerjevo pomado za zaščito lica in kože «Elza-krema», 1 lonček 12 Din. Za lase: Fellerjevo Elza-Tannochinapomado za rast las, 1 lonček 12 Din. Za naprej poslanih 40 Din se dobita 2 lončka pomade brez vseh nadaljnjih stroškov. Fellerjeva Elza-mila zdravja in lepote, in sicer: lilijino mlečno milo, lilijino kreme-milo, rumenjarkovo, glicerinsko, boraksovo in katranovo milo in milo za britje, 5 kosov v poljubni izbiri 52 Din, če se denar naprej pošlje, sicer 62 Din s povzetjem. Vse razpošilja lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360, Savska banovina.

* **Pri hemeroidalni boleznii, zagatenju, natrganjih črevih, abscesih, sečnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne «Franc Jožefove grenčice» vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih primerih, naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše «Franc Jožefove vode». «Franc Jožefova grenčica» se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.**

PREKMURSKI GLASNIK

Kmetijska nadaljevalna šola v Dolnji Lendavi marljivo deluje. Iz Petešovec je nad 30 rednih poslušalcev. Posebno razveseljivo je, da obiskujejo pouk tudi starejši možje, občinski odborniki. Med njimi je precej Madžarov, ki se hočejo poleg kmetijstva naučiti tudi slovenščine, ker brez nje ne morejo delovati v občinskem odboru tako, kakor je potrebno. V Čentibi pri Lendavi je ustanovljena gospodinjstva nadaljevalna šola. Pravo iznenadenje je to za obmejno prebivalstvo. Dekleta v belih predpasnikih in rutah na glavi se gibljejo v šolski kuhinji in z vsem zanimanjem zasledujejo predavanja učiteljice.

ZOBNI ATELJE V LITJI EDVARD GLAVIC

se je preselil iz vile dr. Ukmarja v novo moderno urejeni zobni atelje, ki je v hiši Nežke Loosove (poleg mosta pri gostilni Franka Cerarja).

Hočete li razvedriti . . .

Vsako družbo? Tedaj se naučite igrati kak instrument pótém naših poučnih pisem, ki so kupcem naših glasbil zastoj na razpolago. Instrumenti so poceni in učenje je lahko. Zahtevajte še danes brezplačno knjižico: «Kako postanem dober godbenik?»

MEINEL & HEROLD

tvornica glasbil in harmonik, prodajna podružnica Maribor št. 104.

Murskosoboški sreski načelnik g. Lipovšek — častni občan občine Križevcev v Prekmurju. Na uradni dan v Križevcih v Prekmurju 13. t. m. je bila izročena g. Lipovšku Gašperju, sreskemu načelniku murskosoboškega sresa, po soglasnem sklepu občinskega zastopništva in v navzočnosti vseh občinskih odbornikov častna diploma, s katero ga imenuje največja občina v severnem Prekmurju za svojega častnega občana v priznanje vseh njegovih zaslug, ki si jih je pridobil ne samo kot človek, ampak tudi kot šef upravno-političnega oblastva murskosoboškega sresa v teku desetletnega svojega bivanja pri nas. Njegovo taktno in nepristransko uradovanje na odgovornem mestu je bilo le v procvit sološnega blagostanja prekmurjskih rojakov, potomcev starih panonskih Slovencev. Na tem mestu mu kličemo: Še na mnoga leta pri najboljšem zdravju v čast in ponos državne uprave! Občinski odbor v Križevcih v Prekmurju.

Novice iz Rogaševceev. Tu imamo edinega mesarja, ki nikakor ne zniža cen mesu. Mi kmetje mu prodajamo živino od 8 Din navzdol, a meso se prodaja po 17 Din. — V zadnjem času se opaža opuščanje govorjenja v madžarščini. Pazijo naj tudi naša tukajšnja društva, da bodo znala nastopiti in uveljaviti slovenščino. Kakor se čuje, je eno društvo že uvedlo pri svojih članih primerno kazen za uporabo tujih jezikov in tujk, kar je zelo lepo. Upamo, da ta dopis ne bo našel na nema ušesa.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

TRIDESETLETNICA OKRAJNE HRANILNICE IN POSOJILNICE V ŠKOFJI LOKI.

Škofja Loka, decembra

Te dni je poteklo trideset let, odkar je bila ustanovljena s pomočjo narodno zavednih Škofjeločanov Okrajna hranilnica in posojilnica za škofjeloški okraj s sedežem v Škofji Loki. Gospodarske razmere v tesni zvezi s probujajočo se zavednostjo Slovencev so oživitvile zavod, ki nam je v treh desetletjih svojega obstoja mnogo koristil z izpodbujanjem k varčnosti, k dobremu gospodarstvu in k samozavesti lastnega gospodarskega pokreta.

Ustanovljen z občnim zborom 28. oktobra 1900 je pričel denarni zavod uradovati z dnem 10. decembra 1900 v hiši monsignora Ivana Klobovsa na Mestnem trgu v Škofji Loki. Kakor pravi pregovor, da je vsak začetek težak, tako se je tudi novoustanovljeni denarni zavod moral ob početku boriti z raznimi neprilikami, ki pa so se pod večjim in spretnim vodstvom načelnštva sproti preudarno odpravljale. Okrajna hranilnica se je pričela prav hitro uveljavljati kot soliden zavod po vsem okraju. Promet, hranilne vloge in seveda tudi zaupanje v ustanovo so se stalno dvigali. Denarni promet se je zvišal na 80.000.000 Din; hranilne vloge so narasle na 15.000.000 Din; posojila in krediti v tekočem računu na 10.000.000 in rezerve na 100.000 Din. Revizija nad poslovanjem zavoda se vrši s strani Zveze slovenskih zadrug vsako drugo leto. Hranilnica ima vsako leto večja volila za dobrodelne namene. Do leta 1922. se je podarilo 18.791,28 K, od leta 1923. daje pa 126.357,50 Din.

V sedanjem načelnštvu so zgolj ugledni škofjeloški meščani in posestniki: ravnatelj Sušnik Lovro, podravnatelj Košir Ivan, odborniki: Deisinger Josip, Hafner Anton, Hafner Matevž,

Kašman Anton in Thaler Rafael. V nadzorništvo so: predsednik Burdych Oton, odborniki: Benedičič Franc, Pecher Konrad, dr. Jože Rant in Veber Joško. Uradništvo sestavljajo: tajnik in prokurist Lendovšek Ciril, blagajničarka Dagarinova Terezija, uradnica Burdychova Irena.

S hranilničnim jubilejem proslavljata tridesetletnico zvestega in vztrajnega sodelovanja pri zavodu od prvih dni le dva člana. Sta to vseletni predsednik in ravnatelj zavoda g. Lovro Sušnik in podravnatelj g. Košir Ivan.

Okrajni hranilnici in posojilnici v Škofji Loki, ki si je v teku dolge vrste let pridobila zaupanje vseh slojev prebivalstva v škofjeloškem okraju, želimo tudi y naprej največ uspehov in procvita.

POBRESKO PROSVETNO DELO.

Pobrežje pri Mariboru, decembra.

Vas Pobrežje leži ob Dravi in meji na mesto Maribor. Bila je to pred vojno in še potlej velika nemškutarška trdnjava, ki se ni hotela sprijazniti z novimi razmerami.

Letos se je začelo pri nas krepko delo. Ustanovil se je SKJ, ki prav dobro napreduje. Brat starosta Volk z ostalim odborom dela z vso verno, da se sokolska misel razširi med prebivalstvom. Mladji Sokol je pokazal na prvi akademiji 1. t. m., kaj se je naučil v tej kratki dobi.

Odbor Rdečega križa pod predsedstvom g. Volka dela dobro. Društvo si je nabavilo krasen oder po načrtu g. Robnika in priredilo nekaj krasnih iger. Kot otvoritvena predstava so igrali Jurčičevega «Domna» v režiji g. Klemenčičeve, soproge nadučitelja. Vsi igralci so se dobro odrezali. Poseben talent za igre je pokazala gđ. Vera Klemenčičeva.

Imamo tudi pevsko društvo «Zarja», ki je lepo izvežbano. Glavna naloga tega društva je, da seznanja vaščane z lepoto in milino slovenske narodne in umetne pesmi.

Tudi gasilno društvo je agilno. Pri vseh večjih požarih, kar jih je bilo v okolici, so Pobrežani nudili pomoč bližnjemu. Nabavili so si novo motorno brigadno in se prav prično vežbajo.

Pobrežani se torej dobro držijo in upamo, da bodo delo, ki so ga pričeli, vodili po isti poti naprej. Želimo mnogo uspeha!

RADVANSKO PISMO.

Radvanje pri Mariboru, decembra.

Ze zadnjič smo omenili, da se bomo Radvanjčani še oglašili v «Domovini». Zadnje čase se je pri nas mnogo izpremenilo. Tam, kjer so nekaj bila rodovitna polja, rasejo stanovanske hiše iz tal kakor gobe po dežju. Nekaj posestnik je razčelil velik travnik na 33 parcel in namerava prihodnje leto graditi enodružinske hiše. Eno hišo je že zgradil. Poslopje je lepe zunanosti z lepimi in velikimi prostori in je zidano po nekem nemškem načinu. Takšnih hiš namerava sezidati še 32, tako da bo nastala med potokom in cesto, ki vodi proti Pekam, cela kolonija. Hiše so razmeroma cenovno majhne, da se to s tem nekoliko oživila st. slovanske čede, ki jo pri nas še vedno zelo občudujemo.

Največja stvar, ki se je zgradila v zadnjih dveh letih, je električna transformatorska postaja, ki jo je dala napraviti elektrarna Fala nedaleč od velike ceste, ki vodi iz Maribora v Radvanje. Postavili so veliko enonadstropno poslopje, kjer so nameščeni manjši transformatorji za vso okolico. Ta transformatorska postaja je že lani funkcionirala in letos so se zgradili potrebne delavnice in ogromno železno konstrukcijo pod glavnim vočom, ki gre proti Trbovljam. To železno konstrukcijo je izdelala teženska tvrdka «Kovina», postavili pa so jo domači delavci. Pod velikansko konstrukcijo so nameščeni št. rje veliki transformatorji, ki jih je elektrarna naročila pri neki tvrdki v Zürichu v Švici. Transformatorji so tako veliki, da so jih morali prevažati od kolodvora proti Radvanju na posebnem vozu, ki je bil tudi poslan iz Švice in katerega je vlekel velik parni valjar mariborske mestne občine.

V ta namen je električno podjetje Fala popravilo okrajno cesto, ki je sedaj ena najboljših cest v okolici Maribora, na lastne stroške in pri tem se zaposlila domače delavce. Od glavne ceste je zgradilo podjetje močno stransko cesto proti lepo zgrajeni transformatorski postaji, ki oskrbuje sedaj tok za ves Maribor in vso okolico.

Cepprav imamo v taki bližini veliko transformatorsko postajo, nimamo še povsod električne luči. V neposredni bližini, kakih 300 metrov vstran, stoji skupina 20 hiš, v katerih še vedno brli smrdelja petroljka ali acetilenka. Koliko so se že trudili, da bi dobili električno luč, a luči še ni. Baje je vzrok v tem, da neki starokapiten posestnik ne dovoli na svoji njiivi postaviti dveh drogov. Koliko je na tem resnice, pa pisec teh vrst ne ve.

Želel bi tudi, da bi kmalu došli resno razsvetljavo, kajti v temnih zimskih nočeh je roditi tu zelo težavno. Baje je občinski proračun prenizek, da bi lahko občina to že uredila. Upajmo, da se bo kritje že našlo na neki način.

PISMO BRDSKEGA ŽUPLJANA.

Nenadna smrt vrliga moža. — O našem Društvenem domu. — O branju.

Lukovica, decembra.

Bela smrt se sedaj proti koncu leta kaj rada oglašja v našem kraju. V soboto 13. t. m. je iztrgala iz naše srede priljubljenega in spoštovanega vpletarjega g. Franca Pungartnika. Pokojnik se je rodil leta 1883. na Ločici pri Vranskem.

Tak pred vojno se je naselil pri nas v Lukovici in začel trgovino. Velika marljivost mu je omogočila, da si je kupil lastno hišo, nakar je s pomočjo svoje zveste soproge razširil svojo trgovino. Pokojnik ni poznal počitka in je bil delaven tudi v javnosti. Bil je v občinskem zastopu, pri zdravstvenem odseku, pri gasilcih in pevcih. Vedno prijazen tudi ni odrekel, če ga je kdo prosil pomoči. Mnogim revnim otrokom je bil birmski boter. Osobito nesrečnim pogorelcem je vedno rad pomagaj. Bil je tudi velik ljubitelj branja in snet Jugosloven. V letošnjem letu ga je zadela smrtvoud. Njegovo stanje se je že izboljšalo, avga je 13. t. m. kar naenkrat iztrgala iz naše srede bela žena.

Bodi dragemu pokojniku ohranjen lep spomin; njegovi žalujoči rodbini pa naše iskreno sožalje!

Lep, komaj pred nekaj leti zgrajen Društveni dom imamo na prijaznem brdskem griču. Na žalost pa moramo poročati, da ta dom še ni za nas vse in da se še vedno poznajo v njem sledovi nesrečne politike. Zganite se!

Večeri so vedno daljši. Obrnimo jih sebi v korist in pridno čitajmo! Naročniki «Domovine», dajte brati naš priljubljeni list tudi sosedom in znancem in malo agitirajte za «Domovino»!

Stari znanec Anton Stražar objublja, da bo napisal za «Domovino» več prijaznih zgodb iz domačih krajev.

VELIKA NESREČA NA PALI.

Maribor, decembra.

V četrtek so se pri falskem jezu vrčila popravila in poglobitve. Pri tem delu je bilo zaposlenih 12 delavcev. Vsi so bili zelo židane volje. Delali so na visokem odru nad deročo Dravo. Eden delavcev je v šali omenil, kaj bi bilo, če bi se sedaj oder podrl. V tistem trenutku se je oder zrušil in mimo idočih ljudje so videli, kako so delavci strmoglavili v deroče valove Drave.

Začela se je borba za življenje. Tisti, ki so znali plavati, lo se rešili s plavanjem, drugim pa so prihiteli ljudje s čolni na pomoč.

Ko so pripeljali rešence na breg, so na žalost ugotovili, da enega delavcev ni med njimi. Smrt je našel v hladnih in kalnih valovih Drave delavec Šuligoj. Kako je nastala nesreča, še ni jasno. Vsekakor pa je jasno, da bi bilo treba več previdnosti pri takih delih.

AVTOBUS SE JE RAZBIL OB VLAKU.

Vsi potniki ranjeni. — Šofer umrl v bolnici.

Vrhnik, decembra.

V ponedeljek zgodaj popoldne se je zgodila na cesti med Drenovim gričem in Logom pri Vrhniki strašna avtobusna nesreča. Vrhniki avtobus, ki ga je šofiral Ignacij Modrijan, se je malo pred 14. uro z vso silo zaletel v vlak, prihajajoč iz Ljubljane. V avtobusu je bilo sedem potnikov, ki so z vozilom vred odleteli v bližnji jarek, kjer se je avtobus razbil in zaradi nastale eksplozije tudi začel goreti.

Najnevarneje se je poškodoval šofer Modrijan, ki je bil ves v plamenu in je na njem gorela vsa obleka. Cevljarški mojster Jože Rampih je padel pri sunku pod motor in so ga hudo ranjenega komaj dobili izpod vozila. Enako zelo močno ranjen je Oskar Pogačnik, sprevodnik avtobusa. Nadaljnji ranjeni so vrhniki dekan Ivan Kette, ga. Justi Wiesbauerjeva, vrhniska gostilničarka ga. Franja Dolenčeva, župnik z Vrha pri Sv. Treh kraljih Lambert Ramšak, po rodu iz Letuša pri Braslovčah, in učenka IV. razreda vrhniske osnovne šole Mihaela Tomšičeva, ki pa nima nobene resne poškodbe.

Prizor po nesreči je bil strašen. Na klice na pomoč so prihiteli kmetje, ki pa v prvem hipu zaradi groznega prizora niso vedeli, kako naj pomagajo poškodovancem. Priskočili so na pomoč tudi potniki iz vlaka, ki je kakih 50 metrov od kraja nesreče obstal. Vsi ranjeni so več ali manj opesčeni, nekateri imajo zlomljene noge in roke in hude notranje poškodbe. Najhuje ranjeni, šofer Modrijan, je bil nezavesten, dočim je sprevodnik Pogačnik, ki mu je odbilo tudi nos, nekaj časa zbežano letal po travniku, nakar je padel in začel lezti po vseh štirih proti ljudem.

Počasi so spravili vse poškodovance izpod ruševin avtobusa in jih z reševalnimi avtomobili prepeljali v Ljubljano, deloma v Leonišče, deloma v splošno bolnico, kjer je šofer Ignacij Modrijan kmalu umrl.

Kje je vzrok nesreče, še ni prav jasno. Znano je, da je bil pokojni šofer Modrijan zelo previden. Ni izključeno, da je krivda v tem, ker je imel vlak zamudo, zaradi česar je Modrijan najbrž mislil, da je vlak že pasiral dotično mesto.

OPLJOTNIŠKO PISMO.

Opljotnica, v decembra.

Ze dolgo se nismo oglašili v dragi «Domovini», ki je res edini dober list za nas deželane, zato se hočem danes malo obširneje v njem pomuditi.

Križa! To besedo slišim, kamor stopim. Pa je res kr ževa pot našega kmeta, obrtnika, trgovca in gostilničarja. Ako ima kdo kaj na prodaj, ne more novovčiti, vsaj za primerno ceno ne. Les, ki je glavni vir dohodkov našega kraja, nima nobene cene. Ako les ne gre, potem ne gre nič, ker je les tako rekoč opljotniška borza. Prisiljeni so pa gozdni posesniki, spraviti vsaj oni les iz gozdov, ki ga je vihar podrl, in tega je gotovo nad 10.000 m³ v naši okolici. Da bi se cene dvignile našemu lesu, je treba kolikor mogoče malo rezati na žagah, zakaj tu najbolj velja pravilo: «Čim večja množina na trgu, tem manjša cena.» Zato se naj kolesa pri žagah kolikor mogoče malo obračajo, in to ne samo pri nas, temveč po vsej državi.

Društveno življenje pri nas je kaj živahno. Sokol izkazuje za letos presenetljivo bilanco. Napravil je 11 telovadnih nastopov na raznih propagandnih izletih, društvenih nastopih, proslavah in akademijah. Priredil je več lepo uspeših domačih zabav, dve krasno uspeli igri, proslavo uedinjenja in Miklavžev večer za 60 malih svojih pripadnikov. Tihno in mirno vrši Sokol svoje dolžnost in gre svojo pot nevzdržno naprej.

Na Štefanovo hočejo naši Sokoli in naše Sokolice gostovati pri bratskem društvu na Keblju. Ta dan pridemo od blizu in daleč v to idilčno vasico, da pomoremo vrlim Kebeljčanom, ki imajo eno najboljših čet v naši veliki mariborski sokolski župi.

NAŠI NA TUJEM

RENSKO-WESTFALSKO PISMO.

Recklinghausen.

Ker se gospodarska kriza v Nemčiji poostruje in je tudi nas Slovence v zadnjem času močno prizadela, je izseljenski komisar v Düsseldorfu g. Deželič sporazumno z izseljenskim odborom sklenil sklicati veliko sejo, ki je bila v drugi polovici novembra v Grundmannovi dvorani v Karnapu in katere so se poleg izseljenskega odbora udeležili tudi vsi predsedniki Zveze jugoslovenskih delavskih in podpornih društev in Zveze društev sv. Barbare.

Na seji, ki ji je predsedoval g. Deželič osebno, je šlo v glavnem za to, kako preskrbeti našim brezposelnim rojakom dela in kruha. Nekateri predsedniki so podali zelo žalostna poročila o stanju krize v krajih, kjer prebivajo. Na podlagi teh poročil se je izkazalo, da žive nekateri naši rojaki v silni bedi in da je treba napraviti vse, kar bi moglo omiliti kratičen položaj teh rojakov. Izseljenski komisar je v tem zmislu že več tednov pred to sejo poslal vsem predsednikom pole, na katere so se podpisali brezposelni rojaki. Le žal, da imamo še tukaj mnogo rojakov, ki sploh ničesar ne zaupajo in pravijo, da bi se, ako se vpišejo kot brezposelni, zavezali za vojaško službo v Jugoslaviji. Zalostno je, da se ti rojaki še do danes niso prepričali o poštenem in požrtvovalnem delu, ki ga vršijo naša društva v dobro nas vseh tukaj na tujem. Upanje pa imamo, da ni več daleč čas, ko bodo tudi ti rojaki v polnem obsegu priznali poštenost naše borbe, ki se vrši le za dosego naših človeških pravic, ki nam pripadajo gotovo prav tako kakor Nemcem samim.

V nedeljo 23. novembra se je ob prisotnosti g. Pavla Bolhe ustanovilo novo Jugoslovensko delavsko in podporno društvo v Dertmund-Ewingu. Istočasno se je ustanovilo enako društvo v Herne-Holthausenu v prisotnosti zveznih svetovalcev gg. Hriberška in Korošca in predsednika društva v Suderwichu g. Reherja. V Herne-Holthausenu je sicer že 21 let Društvo sv. Barbare, ki zadnji čas tudi prav lepo deluje, vendar se je ustanovilo še omenjeno društvo v svrhu poglobitve dela, zakaj v društvu sv. Barbare še nikakor ni bilo mogoče združiti do danes vseh naših tamošnjih rojakov. Obstojajo pa še tudi nekdanja avstrijska in različna druga popolnoma nemška društva, pri katerih je nebroj naših rojakov organiziranih. Upamo, da bo to novo društvo v Herne-Holthausenu pripomoglo k temu, da bodo tudi ti rojaki spoznali, da je skrajni čas, posebno še sedaj v času velike brezposelnosti in gospodarske krize, da pristopijo k novoustanovljenemu društvu ali pa k Društvu sv. Barbare in s tem pripomorejo do okrepitve jugoslovenske narodne zavesti med našimi rojaki v Nemčiji.

Vse rojake v Herne-Holthausenu opozarjamo, da se v vseh primerih obračajo na predsednika Jugoslovenskega delavskega in podpornega društva g. Ambrožiča, Ost-Strasse 11, in na predsednika Društva sv. Barbare g. Repovša, Schlegel-Strasse 24, ki bosta skupno zastopala interese naših rojakov. Oba predsednika imata ali pa prejmeta natančna navodila v vseh primerih od Zveze jugoslovenskih delavskih in podpornih društev v Nemčiji s sedežem v Essen-Stoppenbergu.

Rojaki Slovenci, ne pozablajte, da ste sinovi Jugoslavije, in združite se pod njenim praporom! Izpolnite naše vrste v borbi za naše gospodarske in socialne pravice!

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH ROJAKOV V BOTTROPU.

Bottrop (Westfalsko), decembra.

Cenjeni g. urednik, odstopite nam mal prostor v ljubi «Domovini», ki jo komaj pričakujemo vsako soboto, da izvemo domače vesti kakor tudi novice rojakov iz vseh delov sveta.

Nam gre sedaj v hudi gospodarski krizi bolj slabo. Mnogo naših rojakov je brezposelnih. Dosti je takih, o katerih se sploh ne ve, ali bodo še zaposleni tudi po prestani krizi, ker v rudnikih nas stare nadomeščajo mladi rudarji, najbolj pa tehnika. Tam, kjer je v prejšnjih časih kopalo po 5 do 10 kopačev, opravita danes isto delo navadno z enim strojem dva moža. Premoga pa dobijo navadno za polovico več kakor prej. Kakor hitro je rudar v 50. letu, ga sedaj navadno odslovijo, čeprav je še popolnoma pri moči in je vse svoje življenje garal v enem in istem rudniku.

Mi imamo tudi svoje Jugoslovensko delavsko in podporno društvo, v katerem so včlanjeni vsi zavedni jugoslovenski rojaki, celo tisti, ki so nad polovico svojega življenja preživeli tukaj v Nemčiji. Tako je naš član g. Mihael Marcen, rojen leta 1860. v Prevarju v brežiškem okraju, že 40 let v Nemčiji. Prav tako gospa Terezija Kerlankova, rojena leta 1850. pri Sv. Emi blizu Pristove pri Poljčanah, ki stanuje sedaj pri predsedniku Jugoslovenskega delavskega podpornega društva gospodu Ivanu Tojniku. Naj bodo nam stari očetje in stare matere vsem za zgled in v ponos, sej so večji del svojega življenja preživeli tukaj v velikanskem morju nemškega naroda, pa so še danes zavedni rojaki in dobri Jugoslovenci.

Sedaj se na narodnem polju mnogo dela. Predsednik Zveze jugoslovenskih delavskih društev g. Pavel Bolha je že mnogo dosegel in mu gre velika hvala za njegovo požrtvovalnost. Dolžnost nas vseh pa je tudi, da g. Bolho pri njegovem narodnem delu podpiramo. I. T.

Novice iz Amerike. Kakor poročajo slovenski ameriški listi, je Slovenska narodna čitalnica v Clevelandu začela zbirati sklad v pomoč odličnemu slovenskemu pisatelju Radu Murniku, ki je moral v svoji bolezni iskati zavetja v mestni ubožnici v Ljubljani. — V slovenski naselbini Milwaukee se je nedavno sešlo večje število zastopnikov jugoslovenskih podpornih organizacij na skupno konferenco, na kateri se je obravnavalo vprašanje federativnega združenja jugoslovenskih podpornih organizacij v Zedinjenih državah. Izvoljen je bil odbor, ki naj sestavi pravila za ureditev federacije in jih predloži organizacijam v odobritev. Federacija je dobila začasno ime: «Jugoslovenska bratska federacija». Druga konferenca se bo vršila v Pittsburgu meseca aprila 1931. Konferenca se je udeležil in jo pozdravil tudi izseljenski komisar Etbin Kristan. — Podjetni rojaki v Strabane so ustanovili večerno šolo, v katero zahaja nad 70 naših priseljencev. — V kraju St. Mary je umrl rojak Alojzij Rolih, doma iz Žabič pri Ilirski Bistrici. Zapušča ženo in več otrok. — V Clevelandu je preminil Loize Gruden, star 47 let, rojen na Bravčjem vrhu pri Sodražici. V Ameriko je prišel leta 1910. V Ameriki zapušča več sorodnikov, v starem kraju pa starše in štiri brate. — V Clevelandu je v bolnici za posledicami operacije umrla Slovenka Marija Urajnarjeva, rojena Kolenčeva. Stara je bila šele 30 let. Doma je bila iz vasi Hudeje pri Trebnjem. V Ameriki je bila 10 let. V državi Wisconsinu je dolgo vrsto let pred sodiščem in pri drugih oblastvih zastopal slovenske rojake Italijan Ob priliki velikega protestnega shoda v Milwaukeeju je bila na jugoslovenskega konzula v Chicagu naslovljena spomenica, v kateri se je zahtevalo, naj konzulat takoj ukrene potrebno in odvzame pravno zastopstvo v jugoslovenskih zadevah Italijanu. Uspeh ni izostal. Konzul je želji naših rojakov ugodil in za pravnega konzularnega zastopnika v državi Wisconsinu imenoval agilnega delavca slovenskega odvetnika Albina Glojka. — V Marylandu se nahaja slovenski farmar Anton Arh, doma z Notranjskega, ki se v glavnem peča z rejo kokoši. Nad 3000 kokoši se nahaja na njegovi fermi, ki je popolnoma moderno urejena. — V Dodgevilleu je nenadoma umrl rojak Josip Mervar, star 57 let. Pokojnik se je udeležil špansko-ameriške vojne leta 1898. V Ameriko je prišel pred 45 leti. Večinoma je delal na farmah, Zapušča ženo, 15 otrok in 4 vnuke. — V Clevelandu je umrl Ignacij Štrumbelj, star 41 let in

doma z Vinkovega vrha pri Žužemberku. Zapušča ženo in štiri hčere. V Ameriki je bival 20 let. — Prav tam je preminila Marija Eberweinova, rojena Turšičeva, stara 40 let, po rodu iz Dvorske vasi na Dolenjskem. Zapušča moža, dve hčeri in sina.

ŽENSKI VESTNIK

Kokoši pozimi

Če hočemo, da nam bodo kokoši nesle tudi zdaj pozimi, moramo skrbeti zanje. Prostor, kjer imamo kokoši pozimi, mora biti snažen, ne premrzel in tudi ne pretopen. Vsekakor pa toliko zadelan, da ni prepriha, ker to kokošim najbolj škoduje. Ako ni kurnik dovolj zavarovan proti mrazu in prepihu, se nam kokoši prehladijo, so klavrne, ne nesejo pa sploh ne.

Tudi na prosto izpuščajmo kokoši, če ni prehud mraz, da se lahko gibljejo in brskajo. Pa tudi v kurniku naj imajo kak kraj s potrebnim peskom za kopanje.

Skrbeti moramo, da dobijo kokoši večkrat na dan svežo pitno vodo, ki pa ne sme biti mrzla, ker mrzla voda ali celo sneg zelo škoduje kokošim.

Obilno jim moramo pokladati sveže zelenjave, Krma kokoši pozimi mora biti boljša in redilnejša, ker potrebujejo več toščice, da jih greje.

Grebena in noge namažimo kokošim v hudem mrazu z vazelinom ali oljem, da preprečimo ozebo.

Zelo priporočljivo je krmiti kokoši pozimi pozno zvečer z zrnat hrano, pri čemer je treba seveda razsvetliti kurnik, da vidijo zobati.

Za kuhinjo

Čokoladne rezine. Šest rumenjakov in 10 dek sladkorja mešaj pol ure, potem primešaj 8 dek moke in sneg šestih beljakov. Podolgovato pekačo dobro namaži, jo posuj tudi z moko in zlij noter testo, ga razravnaj in speci. Pečeno in hladno razreži na tri dele in namaži s temle nadevom: 4 jajca in 17 dek sladkorja mešaj v kozi ali v loncu na štedilniku, da postane gosto. Ko je dovolj gosto, postavi na hladno, da se dobro izhladi. Medtem razmehčaj štiri ploščice čokolade, in ko so toliko mehke, da se dajo stlačiti, prideni še 7 dek sirovega masla in dobro mešaj, da se speni. Nato prideni zgoščena in shlajena jajca, ki si jih prej pripravila, in mešaj še 10 minut. Zdaj postavi nadev za pol ure na led ali pa v mrzlo shrambo, da se čisto strdi. Nato namaži en del rezine, položi drugi del navrh, spet namaži in položi gor še tretji del, ki ga po vrhu namaži. Potresi še s sesekljanimi olupljenimi mandeljni ali orehi in s sladkorjem. Potem razreži za prst široke rezine.

Načenejša torta. Na deski umesi v testo pol kile moke, četrt kile sirovega masla, tri rumenjake in dve do tri žlice sladkorja. Umeseo testo oblikuj v velikosti tortnega modela. Tortni model malo namaži in posuj z moko, takoj vroče namaži povrh z mezgo in čez mezgo pomaži še sneg treh beljakov. Po snegu potresi še malo sladkorja in peci še četrt ure. Pečeno in hladno torto zreži na poljubne kose in daj na mizo.

Čajni keksi. V skledi mešaj osminko kile sirovega masla, da se speni, nato dodaj štiri jajca, četrt kile sladkorja in dobro zmešaj. Na desko deni tri četrt kile moke in prilij zmešano maslo, jajca in sladkor, dodaj še en zavitek pecilnega praška in naribane limonove lupinice. Vse to umesi v testo. Potem razvaljaj za prst na debelo, razreži z obodci razne zvezdice, jih zloži na pekačo in zlatorumeno speci. Lahko uporabiš te kekse tudi za obeske na božično drevesce.

Praktični nasveti

Orehi dobijo prijeten okus, ako namočimo jedrca za kakšne pol ure v mleku. Kožica se dá potem tudi rajši olupiti.

ZANIMIVOSTI

× **Zlati zakladi v Pompejih.** Po poročilih iz Pompejev, ki jih je zasul ognjenik Vezuv leta 79. po Kristu, so pri nadaljevanju tamkajšnjih izkopavanj našli razne zlate in srebrne predmete. Najdba nadkriljuje vse dosedanje. V kletah neke hiše v ulici Abundantia (to je ulica razkošja), kjer so šele pred kratkim našli dragocen Apolonov kip in posebno dragocene freske, so zadeli na skrinjo, okrog katere je bilo na tleh vse polno zlatih in srebrnih predmetov. Pod vodstvom prof. Majurija so previdno odstranili lavin prah in presejali lopato za lopato. Našli so številne zlate, bogato izrezljane zapestnice, tri pare težkih zlatih uhanov, mnogo zlatih prstanov z žlahtnimi kamni, zlate ogrlice in zlate in srebrne novce iz dobe rimske republike in cesarstva. Kmalu nato so izkopali še polnoštevilo zlato kuhinjsko orodje za štiri osebe, sestojče iz čaš, velikih in malih krožnikov in skled, srebrne vilice, žlice, srebrne lonce, srebrno srečalo, srebrno škatlico za mazila in dišave. Vrednost vseh najdenih predmetov je izredno velika in je še ni mogoče preceniti.

× **Vsa vas izvršila samomor.** Te dni so ženske v vasi Mahebu na otoku Formozi izvršile skupno samomor. Vas Mahebo je bila zadnje zatočišče upornega plemena, proti kateremu so Japonci poslali močne vojaške oddelke. 108 žen ustašev je šlo pri tem prostovoljno v smrt, samo da ne bi svojih mož po starem plemenskem običaju ovirale v boju in dokazale odločnost zadnjih potomcev tega nenavadnega plemena v borbi proti Japoncem. Gre tu za zloglasno pleme lovcev na človeške glave, ki so nedavno poklali cele naselbine Japoncev na Formozi, zaradi česar je poslala japonska vlada proti tem divjakom kazensko ekspedicio.

× **Sleparstva s podganami.** Kakor vsa velika mesta tako trpi tudi Pariz mnogo zaradi podgane nadloge. Občina plača za vsako ubito podgano pol franka in nekateri ljudje so se lotili podganjega lova z veliko vnemo, da si na ta način služijo vsakdanji kruh. Mestnemu nadzorniku je predložiti odsek podganji rep. Kljub ogromnim vsotam, ki jih je že izplačala občina za ubite podgane, pa ni te nadloge nič manj. Zato je občina poslala med lovce svoje opazovalce, ki so dognali, da dečki uamejo podgano, ji odrežejo rep ter jo spuste. Na vprašanje, zakaj to delajo, je eden mladih podganjih lovcev dejal: «S tem imamo mi vedno nov zaslužek.» «Kako vendar, saj ji rep ne zraste znova?» je menil opazovalec. «Seveda ji ne zraste, toda žival se tudi brez repa dalje plodi in ima repate mladiče. Občina kupuje repe, naj jih ima. Ako bomo podgane ubijali, jih bomo ztrli in bomo ob zaslužek.» Dečko je vsekakor pokazal polno razumevanje za smiselno izvrševanje svojega posla. Poslej bo morala občina pač kupovati cele podgane ali vsaj glave.

× **Reja kač za pridobivanje strupa.** V Kaliforniji sta dva človeka ustanovila podjetje, ki je čisto svoje vrste na svetu. To podjetje je nekaka kmetija, samo da na tej kmetiji ne rede krav, ampak strupene kače klopotiče, katerim odvzemajo strup in ga pošiljajo na razne laboratorije, kjer izdeljujejo iz njega zdravila proti kačjemu piku. Strupene kače leže v veliki kletki, kjer se lahko grejejo na solncu, če pa je grdo vreme, lahko zlezejo v zakurjeno duplino. Toploto vedno merijo, da je enakomerna. Poleti se plazijo kače okrog po kletki in si iščejo svoj živež, ali pa spe v senci pod kakšno skalo. Zimo prespe. Najtežja zadeva je pravilno krmiljenje kač. Pozimi kače ne marajo jesti in zato tudi ne proizvajajo strupa. Treba jih je torej prisiliti, da žo. Pitajo jih umetno tako, da napolnijo dolgo cev s sesekanim mesom in z vodo, cev pa namažejo z mastjo; namažani konec cevi porinejo kači v usta do želodca, nato pa stisnejo hrano kači v želodec. Poleti pa krmiljenje kač ni težavno, ker same rade jedo zajčke, miši, podgane in druge živalce. Jedo pa le žive živali, ker se kača mrhovine ne dotakne. Kačo, ki ji hočejo vzeti strup, potegnejo s klju-

kasto palico iz kletke in jo polože na tla, kjer ji pritisnejo glavo z drugo palico ob tla. Nato ji zadržnejo okoli vratu zanjko, da se z glavo ne more niti ganiti. Eden drži kačo, drugi pa ji odvzame strup iz žlez. Klopotiče je treba dobro držati, ker so silno močne. Strup odvzemajo kačam tako, da ji odpro gobec, potem postavijo v žrelo posodico tako, da mole strupeni zobje na posodo. S palcem in kazalcem potem pritiskajo na žlezo. Ta posel je seveda precej nevaren. Iz žlez vsake kače dobe navadno po 20 kapljic strupa na teden. Ko je strup odzvet, pa kači usta izperejo in jo zopet izpuste.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Točen račun.

Zenka: «Žena je boljša polovica moža.»

Možek: «Gotovo!»

Zenka: «A če se mož dvakrat poroči?»

Možek: «Potem ne ostane od njega ni...»

Pri zdravniku.

«Gospod zdravnik, nikar ne povejte mojemu možu, da bo moral kmalu umreti! Siromak tega ne bi preživel!»

Zares je slabo.

A.: «Kako uspeva trgovina?»

B.: «Slabo! Danes ne kupujejo več blaga niti oni, ki ne plačajo...»

Preudarnost.

Gospa, ki izbira v trgovini rokavice: «Moj Bog, ako dobro premislim, bi kazalo kupiti črne... Moj ubogi mož je tako bolan!»

Meja oblasti.

A: «Meni nima nobena ženska ničesar ukazovati. Jaz sem gospodar v hiši.»

B: «Tudi jaz nisem oženjen.»

V posredovalnici.

Posredovalec: «200 Din dobite mesečno.»
Kuharica: «Prav naglih korakov za to plačo ne bom mogla delati.»

Posredovalec: «Saj ne greste za plesalko, temveč za kuharico...»

Pomota.

Milostiva: «Hčerka mi je povedala, da ste jo vprašali, ali bi vas hotela vzeti. Zakaj pa niste vprašali najprej mene?»

Snubec: «Ker nisem vedel, da bi me tudi vi radi vzeli, milostiva.»

Nadebuden sinček.

Jakec: «Očka, ali je bilo črnilo, ki si mi ga včeraj kupil, res tako zelo drago?»

Oče: «Ne posebno.»

Jakec: «Zakaj se pa mamica tako jezi, ker sem ga razlil po prtu?»

Pri šivilji.

Šivilja: «Milostiva, tako lepe obleke še niste imeli. Le pogledjte, prav nobena barva na njej ne kriči.»

Gospa: «No, bo pa tem bolj kričal moj mož, ko dčim račun.»

Mnogo dela.

A: «Kaj pa počenjaš, prijatelj, da te nikoli ni videti?»

B: «Dela imam čez glavo. Zaposlen sem tako, da sem moral celo opustiti navijanje ure, ker je prezamudno.»

Zanesljivo znamenje.

Neki profesor je trdil v družbi, da lahko često uganemo značaj moškega, čim ožre usta.

«Kaj pa sklepamo o moškem, ki sploh ne odpre ust?» je poizvedoval eden profesorjevih znancev.

«Da je oženjen», je odvrnil profesor.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Ženitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelček «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Prodado se

Šele pred nekaj leti sezidana enonadstropna hiša s 7 sobami, 2 kuhinjama, 2 pivnicama, svinjsko kuhinjo in drvarnico, potem celokupno gospodarsko poslopje, 3 orali oranje, oral sadnega drevja, pol orala krasnega vrta. V hiši sta še sedaj gostilna in trgovina. Tik državne ceste na dobrem prometnem mestu v Strigovi. Oglase sprejema M. Z a d r a v e c, trg Razkrižje (Medmurje). 518

V vseh krajih

sprejemamo sposobne in zanesljive poverjenike proti stalni mesečni plači Din 2500 ali proviziji. Potrebna primerna kavicija ali dobre reference. Ponudbe na upravo «Domovine» pod «Poverjenik». 512

Cenjene dame!

Dlačice na bradi in drugod Vas ženirajo. Vam kvarijo lepoto, eleganco in sramežljivost. «Venera»-eliksir Vas reši v nekaj sekundah brez bolečin vseh nepotrebnih dlak. Naročite ga še danes in ne bo Vam žal. Dobiva se steklenica po 10 Din (proti vnaprejšnjem plačilu) ali po 18 Din (proti povzetju). Dve steklenici staneta 28 Din, tri pa 38 Din. Rudolf Cotič, Ljubljana VII., Kamniška ulica št. 10a. 509

Kolesarji! Pozor!

Končala je sezona za vožnje. Sedaj pa se je treba preskrbeti za prihodnjo pomlad. In sicer se mora pustiti svoja kolesa urediti z malimi stroški, kakor kolesa se morajo popolnoma narazen vzeti, treba jih je emailirati, ponikljati, vse njih ležaje temeljito očistiti, zbrusiti ter na novo z najboljšo vasilino namazati, potem pa sestaviti tako, da bo kolo za prihodnje leto docela v redu. Šhramba koles in motorjev čez zimo. Priporoča se največja specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica št. 14 (nasproti Narodnega doma). Brezkonkurenčne cene! Točna in solidna postrežba! 502

Oblastveno koncesionirana šoferska šola

Gojko Pipenbacher,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. Teorija in vožnje. 513

Svinjske kože

kupuje vedno po najvišji dnevni ceni trgovina F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 515

Tečaj krojenja

se začne za krojače, šivilje in nešivilje po božiču. Honorar revnejšim znižan. Strokovno krojno učilišče v Ljubljani, Stari trg št. 19. 516

Pozor, izseljenci!

Nekdo, ki bi se rad izselil in ki sprejme kakršnokoli delo, dá 500 dinarjev nagrade onemu, ki mu preskrbi garancijo za izselitev v Francijo. Dopisi naj se pošljejo upravi «Domovine» pod «Delo v Franciji». 514

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 80

250 Din na dan

zaslužite lahko v svojem okraju. Pišite tovarni Person, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 354

Zastopnike

za prodajanje šivalnih strojev, separatorjev, koles, gramofonov, elektrotehničnih predmetov itd. sprejememo pod zelo ugodnimi pogoji. — «Centra», trgovina šivalnih strojev itd., Ljubljana, Poštni predal št. 248. 491

Zahtevajte
brezplačni

CENIK

s 1000 slikami!

Pošiljam po povzetju
za neustrezaajoče
vrnem denar

5 let garancije

Srebro z 10 kamni 160 Din
Zlato 320 Din

Anker 45 Din

Ista, boljša, 2letna garancija 52 Din
Ista, še boljša, 4letna garancija 72 Din

Budilka z 1 zvoncem 48 Din

Ista z 1 zvoncem, najboljše kakovosti,
5letna garancija 70 Din
Ista z 2 zvoncema, 5letna garancija
85 Din

A. Kiffmann, Maribor št. 143 c
specijalist samo za najboljša ure

GORENJCJI!

Svetovnoznane KODAK FOTO APARATE dobite že od
145 Din navzgor

v DROGERIJI SINKOVEC, KRANJ,
Glavni trg št. 189.

Uspeh Vam je zjamen, tudi brez znanja o fotografiji
Pišite še danes, naj se Vam pošlje brezplačno cenik.

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega
vija najboljsh svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Glasbo

v vsak dom!

Vi ali kdorkoli iz Vaše družine lahko v kratkem času igra kak instrument potem našega brezplačnega p smenega učnega teča a ter si ustvari doma prijetne večere. Zahtevajte še danes naš velik

BREZPLACNI KATALOG,

s katerim dobite tudi zastoj poučno knjžico: «Kako postanem dober godbenik». Prilika za nakup je ugodna, instrumenti poceni, učenje lahko. Nudimo Vam:

od Din navzgor	od Din navzgor
violine 95	klarinete 120
mandoline 136	trombe 480
gitare 207	klavirske citre 192
tamburice 98	gramofone 380
	ročne harmonike 85

Največja odpremna tvrdka glasbil v Jugoslaviji

Meinel & Herold

tvornica glasbil, gramofonov in harmonik.
Prodajna podružnica Maribor št. 104.

Električne svetilke,

lustre in ampule za stanovanja, moderne svetilke za dvorane, cerkve pisarne, hotele itd., ročne in žepne svetilke raznih vrst in oblik, električne likalnice, kuhalne, grelne in kosmetične aparate, elektro-motorje za obrt in gospodarstvo, za šivalne in pletilne stroje

nudi v največji izbiri in jih inštalira

„ELEKTROINDUSTRIJA“, d. z o. z.
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13
(Količe)

Telefon Interurbanski št. 2314

Najuspešnejše sredstvo
za rejo domače živine je
brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škatel 46 Din, 10 škatel 80 Din.

LEKARNA TRNKOCZY (zraven rotovžja), Ljubljana 66.

Proti rdečim rokam

in nelepi barvi kože se z uspehom uporablja snežno-bela in maščob prosta krema «Leodor», ki daje rokam in obrazu ono belino, katero si vsaka odlična dama želi. Posebna prednost kreme «Leodor» je v tem, da izvrstno hladi srbečo kožo in je obenem odlična podloga za puder. Trajni vonj kreme «Leodor» je podoben onemu, ki prihaja iz šopka v rosnem pomladanskem jutru utrganih vijolic in šmarnic, brez onega slabega mošusovega vonja, ki odbija odlične ljudi. Cena veliki tubi Din 14-50, mali tubi Din 9-—. V učinkovanju jo podkrepi Leodor-toaletno milo; cena komadu Din 8-—. Dobiva se povsod, kjer prodajajo Chlorodont-proizvode. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omota ne zalapiti) in dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlatorog, oddelek Chlorodont, Maribor 55.

Posestvo oddam za več let v najem.

Posestvo je v Novem mestu. — K njemu spada 8 oralov zemlje s sadnim vrtnom in 250 žlahtnimi drevesi, pripravno posebno za vrtnarja. — Obenem oddam v najem tudi večji industrijski objekt (prej žaga), prav tako za več let.

Drago Hadl, Novo mesto.

Modroce

vrhne, iz Ia afrika, močno blago. Din 240, mreže, posteljne odeje, žimo, cvilb kupite najceneje pri Rudolfi Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

Vsa PLESKARSKA, LIČARSKA in SLIKARSKA DELA

izvršuje najsolidnejše in po nizki ceni

ANGELO JELCIC

pleskar in ličar

Ljubljana VII, Celovška cesta št. 65.

Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi.

POLNE GRUDI, NAPETE MEČI,

lepe po obliki, strumne, očarjive dražesti, razvija pri damah vseh starosti po zdravnikih priporočena „Ideal mikstura“. Priljubljeni ne-razviti, upadli grudi do krasnega razvika in trdnosti. Že po stredenski uporabi se prsa in meči, kakor potrjujejo predrežeča pisma, očividno napo in zaočroži o. Mešave partije vrata dobe mamečo, mehko linijo. Ven stoječe kosti izginejo, suhe meči se vidno osrepe z „Ideal miksturo“. Garancija ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 in; 3 steklenice 24 Din. Dr. N. C. Kemény. Količe B, poštni prešt. 12/B 10, Českoslovaška.

REPOREZNICE

dosedaj najboljšega sistema
izdeluje in dobavlja

ANTON KREMŽAR

strojno podjetje

ŠT. VID nad LJUBLJANO

Zahtevajte ponudbe tudi za druge poljedelske stroje domačega izdelka: mlatilnice, slamoreznice, čistilnice žita, gnojnične črpaljke itd.

V zalogi tudi bogata izbira bencinskih motorjev orig. „SLAVIA“, plugov „AGRO-FERRA“ in okopačev „ČERVINKA“ tako, da lahko vsakogar takoj in solidno postrežem.

POPOLNA SEZIJSKA PRODAJA MANUFAKTURNEGA BLAGA — ZA 20 do 30 Odstotkov znižane cene

ŽENSKO BLAGO:

za plašče, volneno	od 69 Din navzgor
za obleke, volneno	od 60 " "
baržuni, modni	od 35 " "
flanele — barhenti	od 12 " "
blago za rjuhe	od 24 " "
šifoni — bele tkanine	od 10 " "

MOŠKO BLAGO:

modni ševiot	od 60 Din " "
črni, plavi kamgarn	od 118 " "
modni čisti kamgarn	od 139 " "

ZA ZIMSKE SUKNJE:

modno, double in črno	od 95 Din " "
---------------------------------	---------------

Gospodnje in gospodari, izkoristite priliko — oglejte si veliko izbiro!

Prodaja se vrši samo:

pri tvrdki NOVAK, Ljubljana, Kongresni trg št. 15

➔ Nasproti nunske cerkve ➔

Budiljke, stenske in žepne ure
kupite najbolje in najceneje pri
H. SUTTNER
LJUBLJANA 5, Prešernova ulica 4

Budiljke od Din 49 navzgor

Lastna protokolirana
tovarna ur v Sviči

Budiljke iz lesa
od Din 84 navzgor

Zahtevajte cenik zastoj
in poštine prosto

Stenske ure,
ki gredo 14 dni
in bijejo, od
Din 380 navzgor.

Nervoznost,

splošna utrujenost, predčasna ovenelost, revmatizem in druge bolezni oslabujejo organizem onih, pri katerih je kri onečiščena s strupi mrtene izmene materije (kakor sečna kislina, urati, oksolati in dr.).

Da se obvarujete različnih bolezni in da se jih rešite, je potrebno, da od časa do časa očistite kri omenjenih strupov s fiziološkim ekstraktom (kakor je «KALEFLUID» D. Kaleničenka) in žlez mladih živali. Po izvršenem kurzu zdravljenja s «Kalefluidom» preide nervoznost, ponehajo slabosti in delovna nesposobnost, prejšnji bolnik lahko zopet redno normalno vrši vsakdanje svoje posle in uživa lepote življenja mladih dni.

Brezplačno pošljemo novo metodo «Pomlajevanje in zdravljenje bolezni», preporod moči in zdravja. Obrnite se na naslov: Miloš Marković, Beograd, Kralja Milana 58.

«Kalefluid» se prodaja v vseh lekarnah in drogerijah.

KJE TIČI VZROK?

Vr. vmati mu, trganja v sklepih, živčnih bočinah? Mogoče posledice prehlajenja? Večinoma je vzrok v takih primerih nedostopna nega telesa. Veliko ljudi rabi že čez 34 let okrepilno sredstvo za olajšanje bolečin hitro zdravilo in kozmetikum: Fellerjev «Elsa-fluid», er si zna obrniti staro zdavje. Rabijo ga za mazanje in cenjo njegov učinek zoper kašelj, hrpavost, bočine v vratu in prsih, potem zoper hripo in nahod, rabijo ga tudi notranje pri neugodnem občutku itd.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev «Elsa-fluid» se dobiva v lekarnah in sličnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6 Din, dvojnih steklenicah po 9 Din ali v specialnih velikih steklenicah po 26 Din. Poštni zavitek z 9 poskusnimi ali 6 dvojnimi ali z velikima specialnima steklenicama 62 Din; trije tak zavitki samo 189 Din pri lekarnarju

EVGENU V. FELLERJU, Stubica Donja
Elsa-trg 360. Savska banovina.

Dražestne kodre,

ne manjše st. novitne pri vlažnem zraku ali potni, d. sežejo dame in gospodje brez ž. si ih skari s pomojo Hela-kodralne esence. Iudi najbolj zalo bubl-glavo po epša Hela, in je vsaka onculacija nepotrebna. Ve ik prilhranek na casu in denarju ter pospešuje r. ist las. Pogled v zrcalo Vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične frizure. A nogo zshvanin pisem. Posbno gleda. l. ki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice H, poštni predal 12/210. Češkoslov. ksa

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri tvrdki
CAUZ & RAR Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

Ribjo moko

253

za rejo prašičev in govedine kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, Ljubljana, Restljeva cesta šte. 24.

Hočete zaslužiti?

Kmečki fantje in moške, kmečke žene in kmečka dekleta

in vsi oni, ki želite s poštenim delom zaslužiti! Visok zaslužek, tudi več tisoč mesečno, Vam nudimo v zimskih mesecih z lahkim delom na domu. Ni treba nikakega potrebnega znanja ali kake posebne spretnosti, temveč potrebna je samo pridnost. Vsi, ki hočete zaslužiti, javite takoj svoj naslov, ker samo ta mesec bomo oddajali delo. Za poštnino, navodila za delo in material je priložiti 10 Din v znakah ali gotovini.

«JUGOIMPORT», Ljubljana, poštni predal št. 358.

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tupalam
katerega izmed naslednjih znakov bližajoče se živčne oslabelosti?

Hitro razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, nemirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, nespečnost, nemirne sanje, občutljivost posameznih telesnih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spričo ugovaranja, ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trzane očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvrtnost. Ako se pojavijo pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj so Vaši živci resno oslabileni in potrebujejo okrepila.

Ne pustite tega vnaprej, ker slede temu lahko kmalu resne mojnje duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabelost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zastoj in poštine prosto enostaven način odkritjem
ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno zboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način
kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese oben m tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerodil. To dokazujejo tudi moen a zdravnikov. Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastoj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si spravite ta oglas!

Ernst Pasternack, Berl n. SO.
Michaelkirchplatz No. 13. Abt. 321.